

Potenciál pro rozvoj cestovního ruchu a jeho využití ve vybraných turistických oblastech ČR

Bakalářská práce

Studijní program:

B6208 Ekonomika a management

Studijní obor:

Ekonomika a management služeb – Cestovní ruch

Autor práce:

Karolína Smolíková

Vedoucí práce:

Ing. Jana Šimanová, Ph.D.

Katedra ekonomie

Zadání bakalářské práce

Potenciál pro rozvoj cestovního ruchu a jeho využití ve vybraných turistických oblastech ČR

Jméno a příjmení: **Karolína Smolíková**
Osobní číslo: E18000438
Studijní program: B6208 Ekonomika a management
Studijní obor: Ekonomika a management služeb – Cestovní ruch
Zadávací katedra: Katedra ekonomie
Akademický rok: **2020/2021**

Zásady pro vypracování:

1. Stanovení cílů a formulace výzkumných otázek.
2. Analýza předpokladů rozvoje cestovního ruchu ve vybraných turistických oblastech ČR.
3. Analýza využití rozvojového potenciálu vybraných turistických oblastí ČR.
4. Komparace výsledků analýz vybraných turistických oblastí ČR.
5. Formulace závěrů a zhodnocení výzkumných otázek.

Rozsah grafických prací:
Rozsah pracovní zprávy:
Forma zpracování práce:
Jazyk práce:

30 normostran
tištěná/elektronická
Čeština

Seznam odborné literatury:

- ČSÚ. 2020. Cestovní ruch. Český statistický úřad [online]. Praha: Český statistický úřad, 2020 [cit. 2020-09-28]. Dostupné z: https://www.czso.cz/csu/czso/cestovni_ruch
- KOTÍKOVÁ, Halina. 2013. Nové trendy v nabídce cestovního ruchu. Praha: Grada Publishing. ISBN 978-80-247-4603-6.
- MMR. 2013. Koncepce státní politiky cestovního ruchu v ČR na období 2014 –2020 [online]. Praha: Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, 2013 [cit. 2020-09-28]. Dostupné z: [https://www.mmr.cz/cs/ministerstvo/cestovni-ruch/koncepce-strategie/koncepce-statni-politiky-cestovniho-ruchu-v-cr-\(1\)](https://www.mmr.cz/cs/ministerstvo/cestovni-ruch/koncepce-strategie/koncepce-statni-politiky-cestovniho-ruchu-v-cr-(1))
- SMITH, Jeremy. 2017. Transforming Travel: Realising the Potential of Sustainable Tourism. Oxfordshire: CABI. ISBN 978-17-863-9419-4.
- VYSTOUPIL JIŘÍ, ŠAUER MARTIN, REPÍK ONDŘEJ. 2017. Quantitative Analysis of Tourism Potential in the Czech Republic. Acta Universitatis Agriculturae et Silviculturae Mendelianae Brunensis, 65(3): 1085–1098.
- PROQUEST. 2020. Databáze článků ProQuest [online]. Ann Arbor, MI, USA: ProQuest. [cit. 2020-09-30]. Dostupné z: <http://knihovna.tul.cz>

Konzultant: Ing. Lenka Červová, Ph.D.

Vedoucí práce:

Ing. Jana Šímanová, Ph.D.
Katedra ekonomie

Datum zadání práce:

1. listopadu 2020

Předpokládaný termín odevzdání:

31. srpna 2022

Ing. Aleš Kocourek, Ph.D.
děkan

L.S.

prof. Ing. Jiří Kraft, CSc.
vedoucí katedry

Prohlášení

Prohlašuji, že svou bakalářskou práci jsem vypracovala samostatně jako původní dílo s použitím uvedené literatury a na základě konzultací s vedoucím mé bakalářské práce a konzultantem.

Jsem si vědoma toho, že na mou bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb., o právu autorském, zejména § 60 – školní dílo.

Beru na vědomí, že Technická univerzita v Liberci nezasahuje do mých autorských práv užitím mé bakalářské práce pro vnitřní potřebu Technické univerzity v Liberci.

Užiji-li bakalářskou práci nebo poskytnu-li licenci k jejímu využití, jsem si vědoma povinnosti informovat o této skutečnosti Technickou univerzitu v Liberci; v tomto případě má Technická univerzita v Liberci právo ode mne požadovat úhradu nákladů, které vynaložila na vytvoření díla, až do jejich skutečné výše.

Současně čestně prohlašuji, že text elektronické podoby práce vložený do IS/STAG se shoduje s textem tištěné podoby práce.

Beru na vědomí, že má bakalářská práce bude zveřejněna Technickou univerzitou v Liberci v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů.

Jsem si vědoma následků, které podle zákona o vysokých školách mohou vyplývat z porušení tohoto prohlášení.

1. května 2021

Karolína Smolíková

Potenciál pro rozvoj cestovního ruchu a jeho využití ve vybraných turistických oblastech v ČR

Anotace

Předmětem bakalářské práce „Potenciál pro rozvoj cestovního ruchu a jeho využití ve vybraných turistických destinacích v ČR“, je hodnocení potenciálu cestovního ruchu v turistických oblastech Šumavsko a Krkonoše a jejich následné srovnání. První část se věnuje vymezení přístupů k hodnocení potenciálu CR podle vybraných autorů. Dále se práce zaměřuje na rozdělení potenciálu na lokalizační, selektivní a realizační předpoklady CR, které jsou zde popsány a vymezeny. Tyto předpoklady jsou poté konkrétně aplikovány na vybrané turistické oblasti a jsou zjištěna všechna potřebná data k vyhodnocení potenciálu. V poslední části jsou všechna zjištěná data za jednotlivé TO zhodnocena a navzájem porovnána.

Klíčová slova

Cestovní ruch, Krkonoše, Potenciál cestovního ruchu, Šumavsko

Potential for the Development of Tourism and its Exploitation in Selected Tourist Areas of the Czech Republic

Annotation

The subject of the bachelors thesis „Potential for the Development of Tourism and its Exploitation i Selected Tourist Areat of the Czech Republic“ is to evaluate the tourism potential in the tourist area of Šumavsko and Krkonoše and their subsequent comparison. The first part deals with the definition of approaches to the evaluation of the potential of tourism according to selected authors. Following part is dedicated to the division of potential into localization, selective and realization assumptions of tourism, which are described and defined here. These assumptions are then specifically applied to selected tourist areas and all the necessary data to evaluate the potential are found. In the last part, all data obtained for individual tourist areas are evaluated and compared with each other.

Key Words

Krkonoše, Šumavsko, Tourism, Tourism potential

Obsah

Seznam zkratk	11
Seznam tabulek	12
Seznam obrázků	13
Úvod	14
1 Přístupy k hodnocení potenciálu cestovního ruchu	16
1.1 Lokalizační potenciál cestovního ruchu	17
1.2 Selektivní předpoklady cestovního ruchu	18
1.3 Realizační předpoklady cestovního ruchu	18
2 Metodika hodnocení potenciálu a jeho využití v turistických destinacích v rámci předkládané BP	20
2.1 Vymezení zájmových území TO Šumavsko a TO Krkonoše	20
2.2 Vybrané demografické a prostorové údaje vybraných oblastí.....	22
2.3 Vymezení faktorů, které budou zkoumány a zdrojů dat	22
3 Komparativní analýza rozvoje potenciálu – lokalizační/realizační předpoklady	25
3.1 Lokalizační předpoklady	25
3.1.1 Reliéf.....	25
3.1.1.1 Reliéf turistické oblasti Šumavsko	25
3.1.1.2 Reliéf turistické oblasti Krkonoše	26
3.1.2 Vodní plochy	27
3.1.2.1 Vodní plochy v turistické oblasti Šumavsko	27
3.1.2.2 Vodní plochy v turistické oblasti Krkonoše	27
3.1.3 Kulturně-historické památky	28
3.1.3.1 Kulturně-historické památky v turistické oblasti Šumavsko.....	28
3.1.3.2 Kulturně-historické památky v turistické oblasti Krkonoše.....	29
3.1.4 Kulturní zařízení	30
3.1.4.1 Kulturní zařízení v turistické oblasti Šumavsko.....	30
3.1.4.2 Kulturní zařízení v turistické oblasti Krkonoše.....	30
3.1.5 Společenské akce	31
3.1.5.1 Společenské akce v turistické oblasti Šumavsko.....	31
3.1.5.2 Společenské akce v turistické oblasti Krkonoše.....	32

3.2 Realizační předpoklady cestovního ruchu.....	33
3.2.1 Ubytovací zařízení	33
3.2.1.1 Hodnocení hromadných ubytovacích zařízení	33
3.2.2 Objekty individuální rekreace.....	36
3.2.3 Doprovodná infrastruktura.....	36
3.2.3.1 Pěší turistika	36
3.2.3.2 Cykloturistika	37
3.2.3.3 Vodní turistika.....	38
3.2.3.4 Sjezdové a běžkové lyžování	39
3.2.3.5 Zdravotní turistika	40
3.2.3.6 Cestování za regionálními produkty a kulturou	41
3.2.3.7 Turistická informační centra	41
3.3 Investice do rozvoje infrastruktury	42
3.3.1 TO Šumavsko.....	42
3.3.2 TO Krkonoše.....	44
4 Komparativní analýza vývoje návštěvnosti	46
4.2 Vývoj návštěvnosti ve vybraných TO	46
Závěr.....	49
Seznam použité literatury.....	53
Seznam příloh	60

Seznam zkratk

CR	Cestovní ruch
ČSÚ	Český statistický úřad
HUZ	Hromadná ubytovací zařízení
CHKO	Chráněná krajinná oblast
IROP	Integrovaný regionální operační program
KRNAP	Krkonošský národní park
NP	Národní park
NS	Naučná stezka
SO ORP	Správní obvod obce s rozšířenou působností
TO	Turistická oblast

Seznam tabulek

Tabulka 1 Použité zdroje.....	23
Tabulka 2 Počet vodních ploch ve vybraných TO	27
Tabulka 3 Kulturní zařízení na Šumavsku a v Krkonoších.....	31
Tabulka 4 Počet HUZ v obou TO	34
Tabulka 5 Počet vleků ve vybraných oblastech	40
Tabulka 6 Regionální produkty.....	41
Tabulka 7 Výše investic do rozvoje infrastruktury v TO Šumavsko	43
Tabulka 8 Výše investic do rozvoje infrastruktury v TO Krkonoše	44
Tabulka 9 Vývoj návštěvnosti ve vybraných TO	46

Seznam obrázků

Obrázek 1 Mapa TO Šumavsko.....	21
Obrázek 2 Mapa TO Krkonoše.....	22
Obrázek 3 Vývoj počtu lůžek v HUZ ve vybraných oblastech	35
Obrázek 4 Počet návštěvníků ve vybraných oblastech.....	47
Obrázek 5 Vývoj počtu přenocování ve vybraných oblastech	48

Úvod

Ve většině odborných studiích zabývajících se problematikou hodnocení potenciálu cestovního ruchu je akcentováno, že základním předpokladem rozvoje CR v určité oblasti jsou vnitřní zdroje tohoto území, jeho kulturní a přírodní hodnoty, které jsou zachovány pro další generace. Přírodní zdroje a jedinečné hodnoty vytvořené lidmi jsou omezené, nenahraditelné a vázané na místo svého výskytu. Potenciál lze zase přirovnat k talentu – ti nejtalentovanější nemají vždy největší úspěch a ne vždy zvládnou svůj talent zcela využít. Plné využití přírodního i kulturního potenciálu daného území umožňují až další komponenty souboru předpokladů cestovního ruchu, např. pro rekreační využívání oblasti je nezbytná přiměřená úroveň infrastruktury zahrnující mimo jiné přístupové silnice, síť cest pro pěší nebo cyklisty, ubytovací zařízení či zařízení pro nejrůznější aktivity cestovního ruchu.

Turistická oblast Šumavsko i Krkonoše jsou místa, která byla a jsou z pohledu cestovního ruchu tradičně považována za atraktivní. Obě oblasti nabízejí různorodou a pestrou nabídku cestovního ruchu. V obou oblastech mohou turisté navštívit jedinečné přírodní památky, ale nechybí zde ani kulturní památky, zajímavá architektura, spousta společenských akcí atd. Tyto oblasti byly vybrány proto, že jsou zde realizovány stejné nebo velmi podobné druhy cestovního ruchu. Je proto zajímavé zjistit a porovnat rozdíly ve vybavenosti obou oblastí v kontextu faktorů rozvoje cestovního ruchu a využití potenciálu, který z pohledu cestovního ruchu skrývají.

Cílem této práce je komparativně zhodnotit potenciál vybraných faktorů rozvoje cestovního ruchu a využití potenciálu cestovního ruchu ve vybraných turistických destinacích – Šumavsko a Krkonoše. K hodnocení tohoto potenciálu byla navržena vlastní metodika, která byla následně aplikována na vybraná území.

V první kapitole se autorka zabývá přístupy k hodnocení potenciálu cestovního ruchu, a to na základě literární rešerše. V obecné rovině se zabývá faktory rozvoje cestovního ruchu, a to lokalizačními, realizačními a selektivními.

Ve druhé kapitole již autorka popisuje vlastní přístup ke komparativnímu hodnocení potenciálu cestovního ruchu v obou zkoumaných oblastech, které vymezuje dle administrativního členění.

Třetí kapitola je klíčová pro vyhodnocení hlavního cíle. Autorka se zde zabývá vybranými lokalizačními a realizačními předpoklady rozvoje cestovního ruchu v obou destinacích a sleduje jejich vývoj v čase. Autorka se v této části práce také zabývá investicemi do infrastruktury, které spadají do období implementace nejzásadnějších dotačních titulů ze zdrojů EU, kterých obě destinace v různé míře využily.

Ve čtvrté kapitole je provedena analýza vývoje návštěvnosti obou turistických oblastí v delší časové řadě.

Závěr je syntézou a komplexním vyhodnocením potenciálu obou turistických oblastí z pohledu šetřených klíčových faktorů rozvoje cestovního ruchu včetně využití tohoto potenciálu, který je reflektován ve vývoji návštěvnosti obou turistických oblastí. Jsou shrnuta zásadní zjištění předchozích kapitol a navržena opatření.

1 Přístupy k hodnocení potenciálu cestovního ruchu

Následující kapitola se zabývá přístupy k hodnocení potenciálu cestovního ruchu. Jsou zde vymezeny přístupy k hodnocení potenciálu CR podle dvou autorů, a to Mariota a Bíny. Následně je potenciál cestovního ruchu rozdělen do tří skupin, podle různých kritérií, a tyto skupiny jsou zase podrobněji popsány.

Názory autorů na pojem potenciál cestovního ruchu se různí. Tomuto tématu se věnoval Peter Mariot (1983), který potenciál CR vymezil a popsal nejpodrobněji. Mariot chápe výraz potenciál jako schopnost a způsobilost určité krajiny poskytnout nejlepší podmínky pro rozvoj cestovního ruchu. Ve své práci Mariot rozděluje předpoklady CR na lokalizační, které určují místo výskytu CR, selektivní umožňují výběr účastníků CR a realizační dovolují realizovat zájemcům účast na CR.

Bína (2002) chápe potenciál CR jako, formalizovaný výsledek zhodnocení komplexního okruhu lokalizačních podmínek a předpokladů pro další rozvoj CR. Narozdíl od Mariota (1983) rozděluje Bína předpoklady CR pouze na lokalizační (přírodní a kulturně-historické hodnoty) a realizační (dopravní a materiálně-technické předpoklady). Ve své práci považuje lokalizační předpoklady za důležitější než realizační.

Podle Bíny (2010) mezi faktory, které přivedou návštěvníky do určitého regionu, nepatří jen „čistá“ potenciální kvalita zdejší krajiny, existence kulturních památek apod., ale významná je také vybavenost služeb a zařízení, které jednak tento potenciál rozvíjejí, jednak se stávají druhotnými atraktivitami cestovního ruchu.

Bez těchto atraktivit se neobejde prakticky žádná forma cestovního ruchu a rekreace. I když se jedná o neméně náročnou formu CR, kdy např.: obyvatel jednoho regionu si naplánuje celodenní pěší nebo cyklistický výlet krajinou jiného regionu, aniž by měl v plánu navštívit např.: muzeum, restauraci, turistické informační centrum apod., přece jen obvykle používá alespoň jeden prvek vybavenosti (sít' turistických nebo cyklistických značených tras). Nebo například návštěva hradu se málokdy obejde bez návštěvy pohostinského zařízení, třeba jen stánkového (Bína, 2010).

1.1 Lokalizační potenciál cestovního ruchu

V chápání lokalizačních předpokladů se autoři liší. Mariot k lokalizačním předpokladům CR řadí předpoklady, jejichž příznivé podmínky určují místo jeho výskytu a dělí je na dvě skupiny - přírodní a kulturně správní předpoklady CR. Mariot hodnotí lokalizační předpoklady na základě přirozeného potenciálu krajiny z hlediska CR, tj. skutečné způsobilosti krajiny pro rekreační využití. Mezi přírodní předpoklady CR řadí povrch/reliéf, typ podnebí, rozšíření povrchové i podzemní vody, zastoupení rostlin a živočichů. Za kulturně správní předpoklady považuje výsledky tvůrčí činnosti člověka, tzn. stavební památky, lidová kultura a ostatní kulturně historické předpoklady (Mariot; Müllerová, 1992).

Bína (2002) chápe lokalizační podmínky CR tak, že umožňují umístění a rozvoj aktivit CR na určitém místě na základě charakteristik "nabídky" tohoto místa. Jsou vyjádřeny buď atraktivitou místní přírody a krajiny, nebo místními kulturními hodnotami a pozoruhodnostmi. V případě oblastí nejvýhodnějších pro rozvoj CR jsou zastoupeny oba sektory současně.

Podle Bíny (2002) se lokalizační podmínky CR vyskytují ve třech hlavních formách:

- a) vhodnost krajiny pro určitou aktivitu CR (jsou to aktivity, jejichž provádění je vázáno na přírodní prostředí);
- b) určitá relativně fixní danost, která na území existuje a je atraktivní pro návštěvníky. Např.: kulturně historické památky, muzea a skanzeny, apod.;
- c) kulturní, sportovní a jiné akce, které jsou na území pořádány a navštěvují je účastníci odjinud.

V rámci lokalizačních předpokladů jsou v práci zahrnuty:

- Reliéf,
- zvláště chráněná území,
- přírodní a umělé vodní plochy,
- vodní toky,
- památky UNESCO,

- městské památkové rezervace a zóny,
- kulturně osvětová zařízení,
- významné kulturní akce,
- významné sportovní a turistické akce.

1.2 Selektivní předpoklady cestovního ruchu

Z uvedených autorů se selektivním předpokladům CR věnuje pouze Peter Mariot. Podle něj selektivní předpoklady ukazují způsobilost společnosti zúčastnit se cestovního ruchu. Ze všech obyvatel se tak dají vybrat ti, na něž nejintenzivněji působí podněty pro účast v CR. Z pohledu ekonomiky určují velikost a charakter poptávky obyvatelstva po účasti v CR (Mariot, 1971).

1.3 Realizační předpoklady cestovního ruchu

Realizační předpoklady umožňují uskutečnění cestovního ruchu, včetně uskutečnění vlastních nároků účastníků cestovního ruchu. Autoři tyto předpoklady rozdělují shodně na:

- a) Komunikační (dopravní) předpoklady.
- b) Materiálně-technické předpoklady, které vyjadřují vybavenost území ubytovacími službami, stravovacími, sportovními, zábavními a jinými zařízeními.

Podle Bíny (2002) mají realizační předpoklady ve srovnání s lokalizačními nižší primární výpovědní hodnotu, protože vesměs druhotně reflektují diferenciaci podle vhodnosti jednotlivých území pro cestovní ruch, tzn. podle lokalizačních podmínek. Může nastat i situace, že realizační podmínky cestovního ruchu jsou důležitější než podmínky lokalizační. V takovém případě bývá významně zastoupen lidský faktor, iniciativa vlastních tvůrců a provozovatelů zařízení a produktů s přímou i nepřímou vazbou na cestovní ruch.

Mariot a Müllerová (1992) ve své práci popisují realizační předpoklady jako důležitou a nezastupitelnou skupinu, která umožňuje realizovat nároky účastníků CR v oblastech, v nichž jsou pro rozvoj cestovního ruchu nejpříznivější předpoklady. Odlišná poloha místa trvalého bydliště a cílového místa jejich cesty předpokládá existenci skupiny realizačních předpokladů, které jim tuto změnu pobytu umožňují a ulehčují.

Do realizačních předpokladů jsou v práci zahrnuty:

- Ubytovací zařízení,
- turistická informační centra,
- sportovně rekreační zařízení a aktivity,
- regionální produkty a kultura.

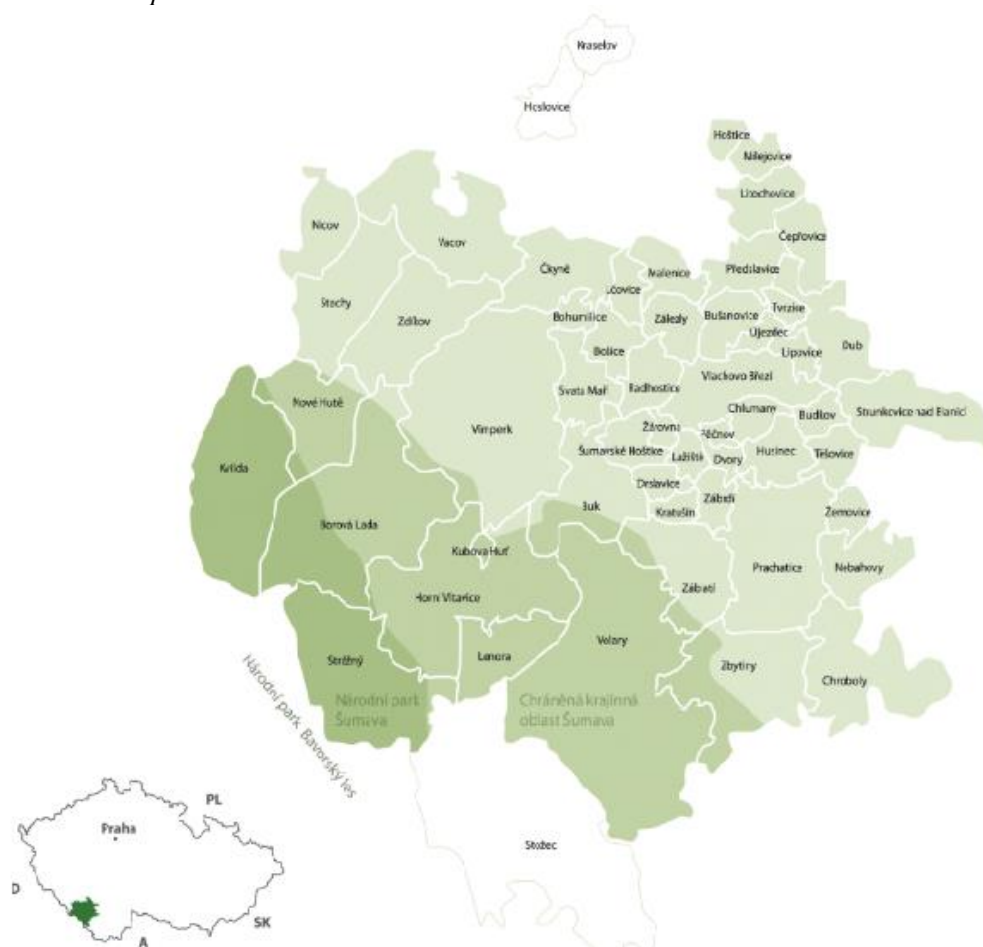
2 Metodika hodnocení potenciálu a jeho využití v turistických destinacích v rámci předkládané BP

V této práci je hodnocen potenciál cestovního ruchu ve dvou vybraných destinacích, kterými jsou turistická oblast Šumavsko a Krkonoše. Podle autorů uvedených v první kapitole a podle jejich prací je potenciál rozdělen do 3 základních skupin – lokalizační potenciál, selektivní předpoklady CR a realizační předpoklady CR. Každá tato skupina je dále rozdělena na několik kategorií, které jsou nejprve obecně popsány a poté jsou aplikovány na hodnocené turistické oblasti

2.1 Vymezení zájmových území TO Šumavsko a TO Krkonoše

Turistická oblast Šumavsko se rozkládá na území SO ORP Vimperk vyjma obce Vrbice a téměř celého SO ORP Prachatice vyjma obcí Ktiš, Mičovice, Lhenice, Vitějovice a Hracholusky. Dále do turistické oblasti Šumavsko patří obce Malenice, Předslavice, Čepřovice, Litochovice, Milejovice a Hoštice. Na obrázku 1 je vyobrazena celá TO. V práci je TO Šumavsko rozdělena na SO ORP Vimperk, SO ORP Prachatice a ostatní obce. U zmíněných SO ORP se pracuje pouze s obcemi, které leží v TO Šumavsko, ale kvůli přehlednosti a jednoduchosti jsou použity jejich názvy.

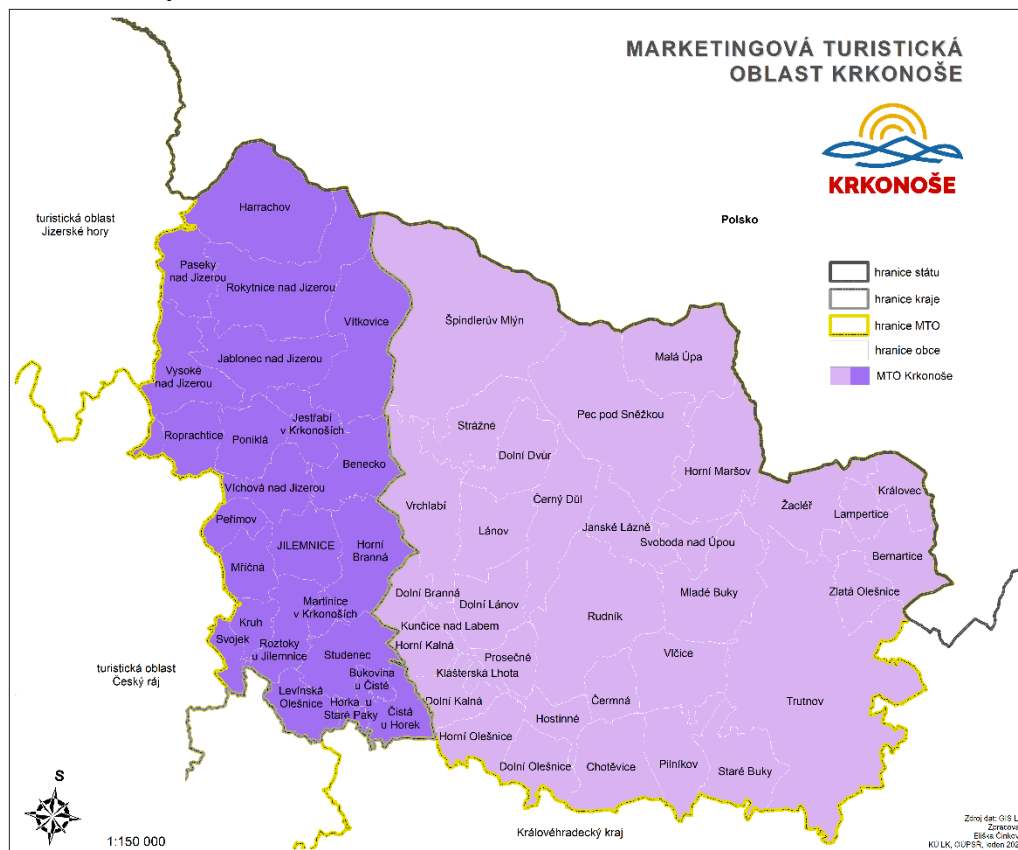
Obrázek 1 Mapa TO Šumavsko

Zdroj: Šumavsko.cz, 2020

Turistická oblast Krkonoše se rozkládá na území celého SO ORP Jilemnice a Vrchlabí a s nimi ještě obce Harrachov, Vysoké nad Jizerou, Roprachtice, Pec pod Sněžkou, Malá Úpa, Horní Maršov, Žacléř, Lampertice, Královec, Bernartice, Zlatá Olešnice, Trutnov, Staré Buky, Pilníkov, Vlčice, Mladé Buky, Svoboda nad Úpou, Janské Lázně, Dolní Olešnice, Chotěvice. Na obrázku 2 je zobrazeno území TO Krkonoše.

Obrázek 2 Mapa TO Krkonoše

Zdroj: GIS LK, 2021

2.2 Vybrané demografické a prostorové údaje vybraných oblastí

Rozloha turistické oblasti Šumavsko je 1 293 km². Turistická oblast Krkonoše má celkem 1 052 km². Na území TO Šumavsko má trvalé bydliště 48 533 obyvatel, území TO Krkonoše je osídleno více jak dvojnásobně, trvalé bydliště zde má 98 464 obyvatel. Hustota obyvatel na Šumavě je tak z výše uvedených důvodů nižší a činí 37,5 ob/km², zatímco v Krkonoších je hustota obyvatel 93 ob/km² (ČSÚ, 2020).

2.3 Vymezení faktorů, které budou zkoumány a zdrojů dat

V tabulce 1 jsou uvedeny hlavní zdroje, ze kterých byly čerpány potřebné informace a data pro vyhodnocení potenciálu obou oblastí dle faktorů podmínek rozvoje cestovního ruchu. V teoretické části práce byly použity hlavně díla od Bíny, Mariota a Vystoupila. Ke

zpracování praktické části, která se věnuje vybraným TO, byly použity hlavně internetové zdroje zabývající se TO Šumavsko a TO Krkonoše.

Tabulka 1 Použité zdroje

Faktor	Název	Zdroj informací
Lokalizační	Reliéf krajiny	www.npsumava.cz, www.turistika.cz, www.cestujemesumavou.cz, www.knap.cz, www.visitkrkonose.cz
Lokalizační	Zvláště chráněná území	www.krkonose.eu, www.npsumava.cz
Lokalizační	Přírodní a umělé vodní plochy	www.cestujemesumavou.cz, www.knap.cz, www.kudyznudy.cz
Lokalizační	Vodní toky	www.npsumava.cz, www.knap.cz
Lokalizační	Památky UNESCO	www.npsumava.cz, www.knap.cz, www.krkonose.eu
Lokalizační	Městské památkové rezervace a zóny	www.infocesko.cz, www.npu.cz
Lokalizační	Kulturně osvětová zařízení	www.npsumava.cz, www.mapy.cz, www.krkonose.eu, www.isumava.cz, www.region- krkonose.cz, www.kudyznudy.cz
Lokalizační	Významné kulturní akce	www.ceskevylety.cz, www.sumavsko.cz, www.krkonose.eu
Lokalizační	Významné sportovní a turistické akce	www.sumavsko.cz, www.krkonose.eu
Realizační	Ubytovací zařízení	www.czso.cz
Realizační	Turistická informační centra	www.krkonose.eu, www.sumavsko.cz
Realizační	Sportovně rekreační zařízení a aktivity	www.cestujemesumavou.cz, www.turistika.cz, www.knap.cz, www.sumavanet.cz, www.region- krkonose.cz,
Realizační	Regionální produkty a kultura	www.regionalni.znacky.cz
Realizační	Investice do infrastruktury	www.dotaceeu.cz
Využití potenciálu CR	Návštěvnost	www.czso.cz

Zdroj: vlastní zpracování

Hodnocené faktory uvedené v tabulce byly vybrány z toho důvodu, že patří do realizačních předpokladů, které jsou ovlivnitelné. Do těchto faktorů se dá investovat, měnit je a tím pádem i ovlivňovat jejich působení na rozvoj potenciálu cestovního ruchu.

Návštěvnost reflektuje využití potenciálu pro rozvoj cestovního ruchu.

3 Komparativní analýza rozvoje potenciálu – lokalizační/realizační předpoklady

Tato kapitola se zabývá konkrétními lokalizačními a realizačními předpoklady. Předpoklady jsou zde popsány a dále je srovnáno jejich zastoupení v TO Šumavsko a Krkonoše.

3.1 Lokalizační předpoklady

Tato kapitola se věnuje již konkrétně lokalizačnímu potenciálu cestovního ruchu a všem kritériím, podle kterých se hodnotí. Tato kritéria jsou následně přenesena na dvě hodnocené turistické oblasti, tzn. Šumavsko a Krkonoše.

3.1.1 Reliéf

Termín reliéf se používá pro souhrnné označení forem vzhledu zemského povrchu. Největší předpoklady pro rozvoj CR mají výrazně členité formy povrchu, tzn. pohoří s velkými výškovými rozdíly a atraktivními výhledy do okolí (Vystoupil, 2006).

3.1.1.1 Reliéf turistické oblasti Šumavsko

TO Šumavsko tvoří dvě části, kterými jsou jihočeská Šumava a jihočeské Pošumaví. Šumavsko je oblast s krásnou přírodní i zemědělskou krajinou. Turista zde může navštívit jak zvlněné kopce a horské hřbety, tak krajinu protkanou řekami, voňavými kvetoucími loukami a obdělávanými poli, mezi nimiž jsou roztroušené vesničky a nostalgická městečka (Sumavsko.cz, 2020).

Převážnou část území Šumavska tvoří lesy, které zaujímají 80 % z celkové rozlohy Národního parku. Primární bezlesí se nachází na území, kde jsou nepříznivé podmínky pro vznik lesa. Jedná se tedy např. o kamenná moře, skály, kary ledovcových jezer, či rašelinné mokřady – horská a údolní vrchoviště. Druhotné bezlesí vzniklo rukou člověka. Sem patří louky a pastviny (NPŠumava.cz, 2020).

Šumava je jedno z nejstarších pohoří ve střední Evropě. Zvedá se z nadmořské výšky kolem 700 m. n. m. a její nejvyšší vrcholy pouze na bavorské straně přesahují 1 400 m. Nejvyšším

vrcholem české strany je Plechý s výškou 1378 m. n. m. Jádrem pohoří jsou Šumavské pláně, což je rozsáhlá náhorní rovina s nadmořskou výškou kolem 1000 m. V TO Šumavsko se nachází pouze část pohoří (NPŠumava.cz, 2020).

Ve vybrané turistické oblasti se nachází i část Národního parku Šumava a také část CHKO Šumava (Mapy.cz, 2020).

3.1.1.2 Reliéf turistické oblasti Krkonoše

Krkonoše leží v severovýchodních Čechách a na jihopolské části Slezska. Jsou nejvyšším i nejnavštěvovanějším pohořím ČR. V Krkonoších leží nejvyšší hora České republiky Sněžka s výškou 1 603 m. n. m. Pohoří je dlouhé přibližně 40 km a široké 20 km (VisitKrkonoše.cz, 2018).

Nejstaršími pozůstatky někdejšího reliéfu jsou třetihorní zarovnané povrchy v podobě dvou náhorních planin západních a východních Krkonoš. Dále během střídání několika ledových a meziledových dob, došlo k přeměně výše položených míst Krkonoš do podoby ledovcových karů, sněžníků, trogů a řady ledovcových údolí (KRNAP, 2010).

Krkonoše se vyznačují mimořádně pestrou a atraktivní přírodou. Jsou zde nádherné divoké horské bystriny, skalnaté hřebeny a strmé srázy, horské louky i stinná hluboká údolí.

Krkonoše se dělí na tři hlavní části: Krkonošské hřbety, Krkonošské rozsochy a Vrchlabskou vrchovinu. O výšce pohoří svědčí fakt, že z dvaceti nejvyšších českých vrcholů jich 15 najdeme právě v Krkonoších (VisitKrkonoše.cz, 2018).

TO Krkonoše leží na území NP Krkonoše a nachází se zde i CHKO Krkonoše (Mapy.cz, 2020).

Krkonoše mají mnohem členitější a zajímavější reliéf než Šumavsko. V TO Krkonoše se nachází více hor a kopců, ale i další jedinečné přírodní útvary, které přitahují turisty. Turistická oblast Šumavsko také zahrnuje pohoří, ale zbylá krajina jsou spíše mírně zvlněné pláně.

3.1.2 Vodní plochy

Vodstvo patří k důležitým podmínkám z hlediska realizace CR. Ze všech druhů vodních zásob na planetě, mají pro CR největší význam povrchové a podzemní vody (Mariot; Müllerová, 1992).

3.1.2.1 Vodní plochy v turistické oblasti Šumavsko

Na území Šumavska se nachází velký počet pramenů vodních toků, z nichž jsou nejvýznamnější řeky Vltava, Vydra a Křemelná tvořící na soutoku řeku Otavu. Vltava a Otava pramení v oblasti šumavských plání v centrální části pohoří, vyznačujícím se spoustou vrchovišť (NPSumava.cz, 2020).

Na Šumavě se nachází řada koupališť či bazénů, ale co se týče přírodních vodních ploch s povolením koupání, moc jich zde není (CestujemeSumavou.cz, 2020).

3.1.2.2 Vodní plochy v turistické oblasti Krkonoše

Krkonoše jsou jednou z oblastí s nejbohatšími srážkami v ČR. Pramení zde největší česká řeka, kterou je Labe. Rodí se tu také dva významné přítoky Labe a to Úpa a Jizera. Koryta řek jsou hluboce zaklesnuta v údolích a zdobí je často vodopády, např. Pančavský a Labský vodopád. V korytech Mumlavý, Jizery a Labe vymodelovala prudce vířící voda obří hrnce a kotle (KRNAP, 2010).

Labská přehrada byla jako první postavena na řece Labi. V přehradě je možné se vykoupat, ale bez jakéhokoliv zázemí. Břehy okolo přehrady jsou dost strmé a voda je zde studená. Je zde povolen také sportovní rybolov (Kudyznudy.cz, 2021).

Tabulka 2 Počet vodních ploch ve vybraných TO

Vodní plocha	Šumavsko	Krkonoše
	Celkový počet	Celkový počet
Vnitřní koupání	8	7
Venkovní koupání	30	19
Celkem	38	26

Zdroj: vlastní zpracování na základě CestujemeSumavou.cz, 2020; Region-Krkonoše.cz, 2019; Krkonoše.eu, 2020; Mapy.cz, 2020

V tabulce jsou zachyceny počty vodních ploch, kde se návštěvníci mohou, hlavně v létě, vykoupat. Vnitřní koupání zahrnuje kryté bazény a různé aquaparky. Do venkovního koupání jsou zahrnuta všechna koupaliště, rybníky, přehrady a vodní nádrže, ve kterých je povoleno se koupat. Šumavsko má oproti Krkonoším celkem velký náskok v oblasti venkovního koupání, protože se zde nachází velké množství různých rybníků.

Pro turisty je, zejména v létě, atraktivnější TO Šumavsko. Nachází se zde totiž mnohem více možností, kde se mohou návštěvníci v teplém počasí vykoupat. V Krkonoších se také nachází místa, kde je možné se vykoupat, ale je jich přesně o polovinu méně.

3.1.3 Kulturně-historické památky

V ČR se nachází velké množství hradů, zámků, kostelů, kaplí a rozlehlých klášterů, rozsáhlý soubor technických staveb či židovské památky. Potenciálem pro kulturně-poznávací turistiku je historická, urbanistická a architektonická struktura center větších měst a malých venkovských obcí.

Podle Národního památkového ústavu jsou v ČR vyhlášovány následující typy ochrany památek:

- Světové kulturní dědictví (UNESCO).
- Národní kulturní památky.
- Památkové rezervace.
- Památkové zóny (NPU, 2020).

3.1.3.1 Kulturně-historické památky v turistické oblasti Šumavsko

Na území TO Šumavsko leží část Národního parku Šumava. V roce 1991 byl na nejcennější oblasti CHKO Šumava zřízen Národní park Šumava. Tento NP je největším v České republice a jeho území je jedinečné v národním i mezinárodním měřítku. Cennost území národního parku a jeho vysoký národní i mezinárodní význam je zdůrazněn a umocněn, kromě výskytu ekosystémů s mimořádně vysokou přírodovědnou hodnotou, i tím, že se

nachází uprostřed hustě osídlené kulturní krajiny střední Evropy. I proto se na jednom území překrývá řada typů ochrany (NPSumava.cz, 2020).

Co se týče památek UNESCO, v turistické oblasti Šumavsko se žádné nenachází.

Jednou městskou památkovou rezervací, která je v TO Šumavsko jsou Prachatice. V historickém jádru města Prachatice, jednoho z nejlépe zachovalých renesančních měst v ČR, se uchovalo množství velmi cenných staveb. Historické centrum se rozkládá kolem náměstí se starou a novou radnicí, bývalou solnicí a neobyčejně cennými měšťanskými gotickými a renesančními domy. Nejvýznamnějšími stavbami jsou pozdně gotický kostel sv. Jakuba a renesanční radnice s bohatou výzdobou fasády (InfoCesko.cz, 2020).

Mezinárodní kulturní památky, které se nacházejí v turistické oblasti Šumavsko patří zámek Vimperk, Rodný dům Mistra Jana Husa, Kostel sv. Mikuláše, zámek Kratochvíle atd.

3.1.3.2 Kulturně-historické památky v turistické oblasti Krkonoše

Stejně jako Šumava byly Krkonoše v roce 1992 zařazeny do světové sítě biosférických rezervací UNESCO v rámci programu Člověk a biosféra. Krkonoše jsou také Národním parkem (Krkonoše.eu, 2020).

S památkami UNESCO je situace v Krkonoších stejná jako na Šumavě, žádné se zde nenachází.

V Krkonoších ale leží několik vesnických památkových rezervačních zón, jako je např.: Velké Toppeltovy boudy, Šímová chalupa, Modrý důl, Dolní Vernéřovice, atd. (NPÚ, 2020).

Nachází se zde také Městská památková zóna Trutnov, jejíž hlavní atraktivitou je dochované městské opevnění v historickém centru města (NPÚ, 2020).

Mohou zde být zahrnuty také rozhledny. Podle zjištěných informací na turistických mapách se v TO Šumavsko nachází 6 rozhleden a v TO Krkonoše je jich k nalezení 9. Tento fakt jistě souvisí s členitostí reliéfu, který je v Krkonoších zajímavější a je tam tak i více možností, kde rozhledny vybudovat.

3.1.4 Kulturní zařízení

Kulturní zařízení plní společenskou a poznávací funkci. Z hlediska atraktivity, zejména motivace návštěvníků, kulturní zařízení nenabývají takového významu jako kulturně-historické památky a jsou spíše doplňkem hlavních atraktivit cestovního ruchu (Vystoupil, 2006).

Podle charakteru je lze rozdělit na dvě kategorie:

- a) Muzea, galerie a skanzeny.
- b) Divadla, hvězdárny a planetária.

Největší význam bývá připisován muzeím a galeriím, která mohou mít různá zaměření. Divadla se nachází zejména ve větších městech, ve většině měst a obcí jsou pro divadelní účely využívány prostory kulturních středisek či kin. Hvězdárny a planetária tvoří pouze okrajový segment souboru kulturních zařízení (Kopšo, 1992).

Kulturní zařízení jsou dále hodnocena podle počtu ve vybraných turistických oblastech.

3.1.4.1 Kulturní zařízení v turistické oblasti Šumavsko

Na Šumavsku se nachází několik muzeí a všechna jsou situována v oblasti Prachaticka. Muzea, která se zde nachází, jsou např. Mini muzeum Zlaté stezky, Muzeum JUDr. Otakara Kudrny, Muzeum paličkované krajky, atd. (Sumavsko.cz, 2020).

Co se týče divadel, je zde k nalezení pouze jedno a tím je Městské divadlo Prachatice (Mapy.cz, 2020).

Na Šumavsku se také dají navštívit skanzeny s tradiční architekturou. Tyto skanzeny jsou – Hamerské domky, Srubové domy ve Vimperku a Volarské roubené domy (ISumava.cz, 2020).

3.1.4.2 Kulturní zařízení v turistické oblasti Krkonoše

V Krkonoších se také nachází spousta různých muzeí, např.: Krkonošské muzeum Jilemnice, Krkonošské muzeum Vrchlabí, Hornické muzeum v Harrachově, Muzeum Krkonošských řemesel v Poniklé, Muzeum skla v Harrachově, atd. (Region-Krkonoše.cz, 2019).

Turisté zde mohou navštívit i galerie – Galerie Antického Umění v Hostinné, Galerie města Trutnova, Galerie Morzin ve Vrchlabí či Galerie Draka v Trutnově.

Divadla se opět nachází jen ve větších městech – UFFO v Trutnově a Divadelní Spolek Krakonoš ve Vysokém nad Jizerou (HKregion.cz, 2021).

Jediným a zároveň velice zajímavým skanzenem, který se zde nachází, je Hornický skanzen Žacléř. Návštěvníci si zde prohlédnou šatnu horníků, šachetní budovu a také některé přístupné štoly (Krkonoše.eu, 2020).

Tabulka 3 Kulturní zařízení na Šumavsku a v Krkonoších

Kulturní zařízení	Šumavsko	Krkonoše
Muzeum	10	17
Galerie	2	4
Divadlo	1	2
Skanzen	3	1
Hvězdárna/Planetárium	0	0
Celkem	16	24

Zdroj: CestujemeSumavou.cz, 2020; ISumava.cz, 2020; Region-Krkonoše.cz, 2019; HKregion.cz, 2021; Kudyznudy.cz, 2020; Krkonoše.eu, 2020

Krkonoše mají nad Šumavskem navrch hlavně v počtu muzeí. Počty ostatních zařízení jsou velmi podobné, ale Šumavsko má výhodu v oblasti skanzenů.

3.1.5 Společenské akce

Za společenské akce jsou v této práci považovány kulturní či sportovní akce se širší regionální nebo celostátní publicitou, díky které cestuje za touto akcí značné množství diváků a zájemců, kteří se tak stávají návštěvníky určitého místa.

3.1.5.1 Společenské akce v turistické oblasti Šumavsko

Ve Vimperku mohou turisté v létě navštívit Setkání dřevo sochařů nebo v prosinci Vánoční trhy. V červenci se zde scházejí mistři řezbářského řemesla z celé České republiky a

návštěvníci tak mají možnost sledovat tradiční práci se dřevem, různými řezbářskými nástroji, proces leštění, atd. (Sumavsko.cz, 2020).

Navštěvované jsou také Prachatické slavnosti Solné zlaté stezky. Jsou to dvoudenní slavnosti v duchu renesance připomínající význam středověké obchodní cesty pro město Prachatice. V centru Prachatic je k vidění historické tržiště, produkce šermířů, kejklířů, divadelní představení a vystoupení hudebních skupin a zahraničních souborů z partnerských měst (CeskeVylety.cz, 2020).

Spousta akcí se koná také v Malenicích. Zde je k vidění Velikonoční jarmark, Pout'ové malinové slavnosti, Svatováclavská pout' do Malenic či Hubertské zábavy (Sumavsko.cz, 2020).

3.1.5.2 Společenské akce v turistické oblasti Krkonoše

V prosinci 2020 se ve Špindlerově Mlýně konalo Mistroství ČR dospělých a juniorů v alpském lyžování. Konala se zde první část mistrovství ČR v disciplínách Super-G, sjezd a alpská kombinace (Krkonoše.eu, 2020).

V Peci pod Sněžkou se koná Zimní Sherpa Cup. Je to závod nosičů cestou na Sněžku. Tento závod se pak koná opět na podzim (Krkonoše.eu, 2020).

Ve Špindlerově Mlýně se již několikrát pořádal SNOWJAM – FIS SNB WORLD CUP. Jedná se o světový pohár ve snowboardingu a světová snowboardová špička si při posledním závodě sezóny rozdělí křišťálové glóby (Krkonoše.eu, 2020).

V létě se návštěvníci mohou účastnit např. Trail Running Cupu – Krkonošské 50. Jedná se o jeden z nejnáročnějších horských běhů v ČR. Otevřeny jsou tratě 5, 25 a 50 km (Krkonoše.eu, 2020).

Keltská noc Harrachově je nejvýše pořádaný festival v ČR a pyšní se tak i nejhezčím výhledem (Krkonoše.eu, 2020).

Zatím co v turistické oblasti Šumavsko se konají menší akce zaměřené na regionální tradice a produkty, v Krkonoších jsou pořádané akce i mezinárodního charakteru. Lze proto

předpokládat, že do Krkonoš dorazí více turistů, ať už tuzemských nebo zahraničních, zejména potom v zimě, kdy se zde konají i mezinárodní soutěže.

3.2 Realizační předpoklady cestovního ruchu

Kapitola se věnuje realizačním předpokladům cestovního ruchu a kritériím, díky kterým se předpoklady hodnotí. Tato kritéria jsou zde dále popsána a opět aplikována na hodnocené oblasti cestovního ruchu.

Do realizačních předpokladů cestovního ruchu patří ubytovací zařízení spolu s doprovodnou infrastrukturou, která je součástí materiálně-technické základny. Ubytovací zařízení tvoří společně s doprovodnou infrastrukturou základní infrastrukturu cestovního ruchu, protože umožňují a zároveň podporují rozvoj cestovního ruchu na určitém území.

3.2.1 Ubytovací zařízení

Předmětem následující kapitoly je analýza ubytovacích zařízení na území turistických oblastí Šumavsko a Krkonoše. Cílem této kapitoly je popsat typy ubytovacích zařízení, kde se ve zmíněných oblastech nachází a následné porovnání oblastí.

3.2.1.1 Hodnocení hromadných ubytovacích zařízení

Pro hodnocení byla použita data dostupná na internetových stránkách Českého statistického úřadu. Podle ČSÚ se k roku 2019 na Šumavsku nachází celkem 179 hromadných ubytovacích zařízení (ČSÚ, 2019).

Ubytovací zařízení jsou dále rozděleny do skupin podle kvality poskytovaných služeb. Tyto skupiny zde budou:

- Hotely a podobná zařízení
- Ostatní HUZ

Do první skupiny patří hotely, které se dále dělí do pěti tříd a označují se hvězdičkami, přičemž hotel, je takové ubytovací zařízení, které má kapacitu nejméně 10 pokojů pro hosty s různým rozsahem požadovaných služeb. Dále do této skupiny patří penziony. Penzion je

chápan jako ubytovací zařízení s nejméně 5 pokoji pro hosty členící se do čtyř tříd, s omezeným rozsahem společenských a doplňkových služeb. Ubytovací služby jsou ale srovnatelné s odpovídající třídě penzionu. Do ostatních HUZ patří kempy, chatové osady, turistické ubytovny a ostatní zařízení jinde nespecifikovaná. Všeobecně se jedná o jednodušší ubytovací zařízení s větším počtem lůžek (ČSÚ, 2019).

Na Šumavsku se nachází celkem 29 hotelů, což je tedy 16 % ze všech HUZ. Nejvíce je tu však penzionů a to 80, což je necelých 45 % (ČSÚ, 2019).

Ve druhé hodnocené skupině se nachází 10 kempů, což je 5 % ze všech HUZ. Dále sem patří 6 chatových osad (3,3 %) a 13 turistických ubytoven (7,2 %). Ostatních zařízení jinde nespecifikovaných je zde celkem 41, tedy téměř 23 % (ČSÚ, 2019).

V turistické oblasti Krkonoše se nachází celkem 925 HUZ. Tento počet byl opět zjištěn na základě informací dostupných na internetových stránkách Českého statistického úřadu (ČSÚ, 2020).

Do první skupiny patří hotely, kterých se v Krkonoších nachází celkem 184, je to tedy 19,8 % ze všech HUZ na tomto území. Největší zastoupení zde mají opět penziony, kterých je zde 408, tedy 44,1 % (ČSÚ, 2019).

Do druhé skupiny se řadí 11 kempů (1,2 %), 2 chatové osady (0,2 %) a 45 turistických ubytoven (4,8 %). Posledním zástupcem jsou ostatní zařízení jinde nespecifikovaná, kterých je zde celkem 275, tedy 29,7 % (ČSÚ, 2019).

Tabulka 4 Počet HUZ v obou TO

Typ ubytování	Šumavsko		Krkonoše	
	Počet zařízení	Počet lůžek	Počet zařízení	Počet lůžek
Hotely	29	1 569	184	13 698
Penziony	80	2 430	408	8 773
Kempy	10	294	11	3 109
Chatové osady	6	i.d.	2	i.d.
Turistické ubytovny	13	363	45	1 061
Nespecifikovaná zařízení	41	1 501	275	10 149

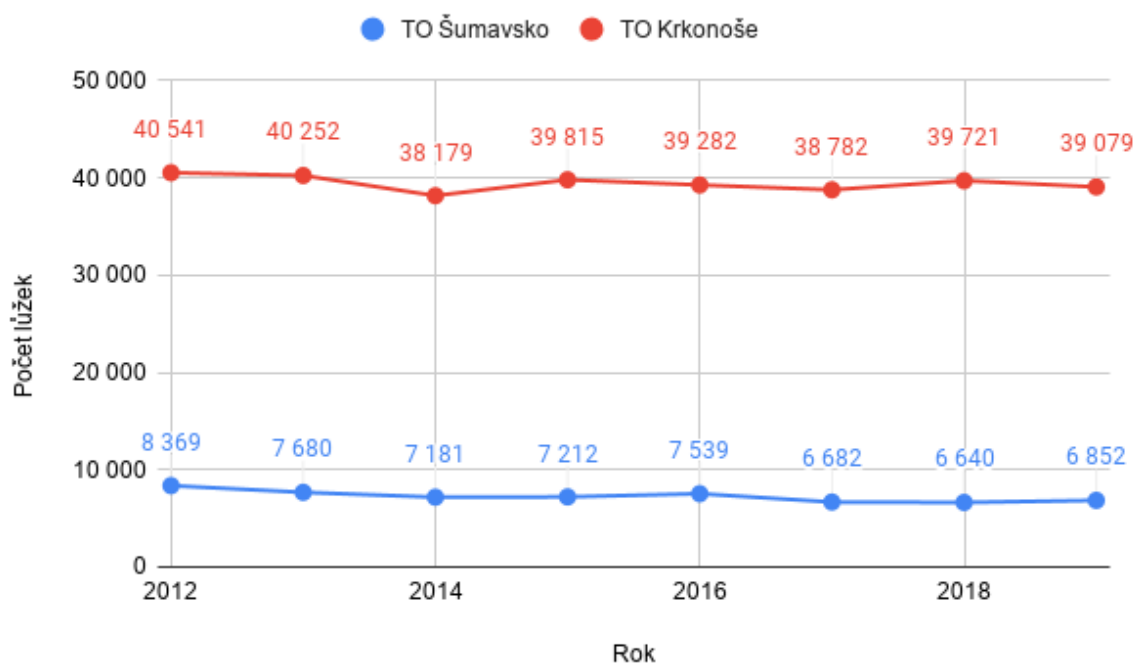
Celkem	179	6 157	925	36 790
---------------	------------	--------------	------------	---------------

Zdroj: ČSÚ, 2019

V tabulce jsou uvedeny typy HUZ a jejich zastoupení ve vybraných TO za rok 2019. V Krkonoších se nachází více jak pětkrát více HUZ než na Šumavsku. Největší rozdíl je vidět v počtu hotelů, penzionů a nspecifikovaných zařízeních. U chatových osad je počet lůžek uveden jako individuální (důvěrný) údaj, není zde proto zaznamenáno konkrétní číslo.

Na obrázku 3 je graficky znázorněn vývoj počtu lůžek v HUZ ve vybraných TO od roku 2012.

Obrázek 3 Vývoj počtu lůžek v HUZ ve vybraných oblastech

Zdroj: vlastní zpracování podle ČSÚ, 2020

V TO Krkonoše je kapacita HUZ mnohem větší než kapacita HUZ v TO Šumavsko. V roce 2019 byl počet lůžek v Krkonoších téměř šestkrát vyšší než na Šumavsku. Počet lůžek v obou oblastech meziročně klesá. Meziroční tempo míry poklesu počtu lůžek v Krkonoších je 3,6 % a na Šumavsku je tato hodnota 18 %.

3.2.2 Objekty individuální rekreace

Objekty individuální rekreace představují významný potenciál v ubytovací turistické infrastruktuře oblasti Šumavska i Krkonoš. Jde zejména o objekty určené k chataření a chalupaření, pro které je podle Bičíka (2001) charakteristická poměrně nízká ubytovací kapacita s omezeným okruhem uživatelů, dále jejich různorodost a často vysoká koncentrace na určitém území.

Pro objekty individuální rekreace se používá také výraz druhé bydlení. Toto druhé bydlení je chápáno jako souhrn jevů a procesů spojených s objektem, který je přechodným místem pobytu vlastníka či uživatele, který objekt využívá zejména za účelem rekreace (Vágner, Fialová, 2004).

Na stránkách ČSÚ ani jinde nebyly nalezeny žádné statistiky, které by zaznamenávaly objekty individuální rekreace na vybraných územích. Počet zařízení individuální rekreace je možné získat z ubytovacích serverů, ale bylo by velmi náročné zjistit počet pronajímaných pokojů a zároveň i zjistit zda stejné ubytovací zařízení již není uvedeno mezi HUZ. Jednou z možností by bylo získat informace o poplatcích za ubytované klienty, které vybírá obec, nicméně obce si samy rozhodují, zda budou či nebudou poplatky za ubytovaného vybírat a v jaké výši. Jako druhý problém tu je opět nedostupnost informací o tom, zda se jedná o individuální ubytování či HUZ. Z těchto důvodů ani tento zdroj nelze použít.

3.2.3 Doprovodná infrastruktura

Doprovodná infrastruktura umožňuje větší diferenciaci obcí na základě specifikace doplňujících předpokladů, vyskytujících se na jejich území, pro různorodé druhy cestovního ruchu.

3.2.3.1 Pěší turistika

Značené turistické stezky pro pěší turisty jsou považovány za jeden z významných nástrojů udržování a podpory návštěvnosti území. Síť značených cest Klubu českých turistů na území celé ČR zpřístupňuje nejatraktivnější lokality. Existující síť značených turistických tras je doplněna sítí naučných stezek. Ty bývají v terénu značeny v místě výskytu mimořádných

přírodních nebo i kulturně-historických zajímavostí a jsou často doplněny informačními tabulemi (Vystoupil, 2006).

V turistických oblastech Šumavsko i Krkonoše se pěší turistické trasy nachází hlavně v blízkosti vrcholů hor a kopců. Vzhledem k tomu, že součástí Šumavska i Krkonoš je Národní park, ve většině případů jsou cílem pěší turistické trasy nějaké přírodní atraktivita.

Na Šumavsku se nachází více než 70 naučných stezek a vycházkových okruhů. Mezi nejznámější naučné stezky patří NS Povydrí, NS Cestou zlatokopů, Na stezkách strážců hranice nebo Vintířova stezka (CestujemeSumavou.cz, 2019).

V příloze A je pro představu mapa části TO Šumavsko, kde je možné vidět většinu turistických stezek, které jsou zde k dispozici. Turistické trasy jsou vyznačeny červenou, žlutou, zelenou čarou nebo modrou přerušovanou čarou.

V Krkonoších se dá najít takřka tisíc kilometrů značených turistických cest. Nachází se zde nenáročná horská terény, nebo obtížnější trasy, které zaberou i několik dní. Turisté se zde mohou vydat například na NS krkonošských horníků Berghaus, NS černoohorského rašeliniště, Z Pece pod Sněžkou lanovkou na Sněžku či Za zlatem do zaniklých Sklářovic (Region-Krkonoše.cz, 2008).

V Krkonoších se nachází celkem 700 km značených turistických tras (KRNAP, 2020).

V příloze B je mapa části TO Krkonoše, na které jsou vyznačeny některé turistické trasy. Turistické stezky jsou značeny stejně jako v předchozím případě. V porovnání s mapou v příloze A je na první pohled vidět, že v TO Šumavsko není síť turistických stezek tak hustá jako v TO Krkonoše.

3.2.3.2 Cykloturistika

Šumava nabízí spoustu možností pro každého cyklistu. Dá se zde jezdit na horském kole po malých lesních cestách, na poklidných silnicích malebnými vesnicemi anebo na kole s bagáží po horách. Některé cyklotrasy vedou na stejných místech jako pěší turistické stezky (Turistika.cz, 2020).

Na území KRNAP je vybudován systém terénních tras vhodných převážně jen pro horská kola. V nižších polohách, zejména na místních komunikacích a méně frekventovaných silnicích navazují cyklotrasy, které pokračují dále do Podkrkonoší a Jizerských hor (KRNAP, 2010).

Mezi cyklotrasy, po kterých může jet návštěvník Krkonoš, patří: Na kole z Harrachova k Mumlavským vodopádům, Temným dolem okolím Janských lázní, Liščí cestou za nejkrásnějšími výhledy atd. (Region-Krkonoše.cz, 2019).

V příloze C je mapa části TO Šumavsko, kde jsou vyznačeny cyklostezky. Obrázek je uveden pro zobrazení hustoty sítě cyklostezek, které jsou vyznačeny růžovou přerušovanou čarou.

V příloze D je pro porovnání mapa části TO Krkonoše, kde je opět zobrazena síť cyklostezek.

Při srovnání dvou uvedených map je na první pohled vidět, že v TO Krkonoše je mnohem hustší síť cyklotras než v TO Šumavsko. V Krkonoších je k dispozici 82 cyklotras a v TO Šumavsko je to přibližně třikrát méně, tedy 26 cyklotras (Mapy.cz, 2020).

3.2.3.3 Vodní turistika

Přes území Šumavska tečou některé řeky, které se v letní sezóně dají splouvat na lodích. Splout se zde dá řeka Vltava, Otava, Vydra a Blanice. Vodáci sem mohou vyrazit v období přibližně od poloviny března do konce října. Vybrat si mohou z několika tras, kdy nejkratší měří 6 km a nejdelší měří 16,5 km, která zabere přibližně 4 hodiny. Oblasti, kde se řeky splouvají, jsou Prachaticko, Vimpersko a Volarsko. Návštěvníci si na Šumavsku mohou zapůjčit všechno vybavení, které budou při plavbě potřebovat. Nachází se zde celkem 4 půjčovny vybavení, kterými jsou: Půjčovna lodí a raftů MAZEL, Půjčovna lodí a raftů CVAKNISE, Půjčovna lodí a raftů PUTZER a Půjčovna lodí Otava (CestujemeSumavou.cz, 2019).

V Krkonoších se nachází dvě vodácké trasy a to na řece Labi a na řece Jizeře. V Krkonoších lze řeky splouvat hlavně v období jara, kdy je v řekách dostatečné množství vody (Krkonoše-Ubytovani.eu, 2013).

3.2.3.4 Sjezdové a běžkové lyžování

Vzhledem k tomu, že Šumava i Krkonoše jsou pohoří, vyrazí tam spousta lidí i v zimním období za účelem lyžování.

V TO Šumavsko se nachází např. Lyžařský areál Zadov, Lyžařský areál Javorník, Lyžařský areál Libínské sedlo či Ski areál Vodník.

Další sjezdovky se nachází na Kvildě, Kubově Huti, v Horních Valticích, Českých Žlebech, atd. Ve všech skiareálech je možné zapůjčit si potřebné vybavení (SumavaNet.cz, 2020).

Celou Šumavou, od Železné rudy až po Lipno, prochází Šumavská magistrála, dlouhá přes 100 km, která nabízí kvalitně upravené trasy po celou zimu. Na Šumavskou magistrálu navazuje cca 400 km dalších místních tras (BileStopy.cz, 2020).

V příloze E je mapa hodnocené TO Šumavsko s modře vyznačenými běžkařskými trasami. Trasy pro běžkaře se nachází hlavně v okolí Vimperka a vedou od něj směrem do Volar. Kratší trasa se nachází také v blízkosti Prachatic.

V Krkonoších jsou vybudovány jedny z nejznámějších a nejnavštěvovanějších skiareálů v ČR. Lyžařský areál Harrachov nabízí sjezdovky o různých stupních obtížnosti, ale také skokanské můstky a běžecké trasy. Jezdí se zde na 5 sjezdovkách a návštěvníci, kteří mají raději běžky, mohou využívat 104 km běžeckých stop (www.region-krkonose.cz, 2019).

Celými Krkonošemi od Harrachova až po Žacléř prochází páteřní, 71 km dlouhá, Krkonošská magistrála. Na ni pak navazuje více než 500 km místních lyžařských cest a okruhů (www.BileStopy.cz, 2020).

V příloze F je mapa části TO Krkonoše, kde je vidět nejhustší část běžkařských tras, které se zde nachází. Při porovnání obou vybraných oblastí je více než očividné, že TO Krkonoše má tuto oblast vybavení mnohem lépe podchycenou.

Mezi nejpoblárnější lyžařská střediska patří bez pochyby Špindlerův Mlýn. Jezdí sem spousta milovníků zimních sportů a mají zde na výběr z několika skiareálů. Sjezdové tratě Svatý Petr – Hromovka a Horní Mísečky – Medvědíin nabízí spousta sjezdovek různé úrovně obtížnosti. V obou oblastech se nachází i běžecké tratě o délkách 24 a 67,5 km (Region-Krkonoše.cz, 2019).

Jedno z největších lyžařských center Krkonoš leží v nadmořské výšce 1315 km. Skiareál Rokytnice mohou navštívit začátečníci i zkušení lyžaři. V Rokytnici se nachází 14,4 km sjezdovek různých obtížností a 57 km upravených běžeckých tratí (Region-Krkonoše.cz, 2019).

Další skiareály, které mohou lyžaři v Krkonoších navštívit, jsou Skiareál Malá Úpa, Lyžařský areál Černý důl, Skipark Janské Lázně, SkiResort Pec pod Sněžkou, Family Sky Park Bret a spousta dalších (Region-Krkonoše.cz, 2019).

Tato oblast je hodnocena na základě počtu lyžařských vleků a lanovek.

Tabulka 5 Počet vleků ve vybraných oblastech

Počet vleků	Šumavsko	Krkonoše
	24	179

Zdroj: Sumava.net, 2020; Region-Krkonoše.cz, 2020; Mapy.cz, 2020

Na první pohled je zřejmé, že Krkonoše jsou v této oblasti mnohem vybavenější než Šumavsko. V Krkonoších se nachází mnohem více lyžařských vleků a lanovek než na Šumavsku. Tento fakt opět souvisí s rozmanitostí reliéfu.

3.2.3.5 Zdravotní turistika

V Krkonoších, západně od Trutnova, leží slavné Janské Lázně. V současné době se v lázních léčí pohybový aparát a stavy po onemocnění centrálního a periferního nervového systému. Léčí se zde a užívají relaxace všechny generace. Lázně nabízejí individuální cvičení s fyzioterapeutem, nejmodernější přístrojovou a robotickou rehabilitaci, masáže a vodoléčebné procedury, atd. (JasnkeLazne.com, 2020).

V TO Šumavsko se žádné lázně nenachází.

3.2.3.6 Cestování za regionálními produkty a kulturou

Přírodní podmínky, tradice a zvyky umožňují jak na Šumavě, tak v Krkonoších, vyrábět jedinečné a originální výrobky. V obou oblastech lze najít spoustu regionálních značek, které vyrábí právě zmíněné originální produkty.

Mezi certifikované výrobky na Šumavsku patří např. Uzenářské výrobky ze Šumavy, Svíčky ze včelího vosku a med, Jihočeské přírodní sklo – vltavín, Rožmberská jehla a restované brambůrky s tymiánem. Certifikát mohou obdržet i originální zážitky a služby. Mezi certifikované zážitky a služby patří Ubytování u Chládků, Pečení chleba v lenorské peci, Ubytování u Beranů, Pohádková chalupa – Za pohádkou na Šumavu, aj. (Regionalni-Znacky.cz, 2020).

V Krkonoších se vyrábí originální produkty jako např. Roubenka – roubené stavby, Vinuté skleněné perle, BIO maso, droby kosti, Krkonošské sirupy, Med, Pralinky a Čokoláda VOLKAFE, atd. Certifikované služby a zážitky, které zde mohou návštěvníci vyzkoušet, jsou Jízda se psím spřežením, Příběh tkalce Jana a Krkonošská pivní stezka (Regionalni-Znacky.cz, 2020).

Tabulka 6 Regionální produkty

Regionální produkty	Šumava	Krkonoše
Certifikovaný výrobek	71	38
Certifikovaná služba	15	0
Certifikovaný zážitek	6	5
Celkem	92	43

Zdroj: www.regionalni-znacky.cz, 2020

Z výše uvedené tabulky je zřejmé, že turisté na Šumavsku mají k dispozici až dvakrát více regionálních certifikovaných výrobků či služeb, než turisté v Krkonoších. Šumavsko má oproti Krkonoším navrch ve všech třech kategoriích.

3.2.3.7 Turistická informační centra

Turistická informační centra se nachází většinou v různých atraktivních lokalitách a poskytují návštěvníkům široké spektrum informací. Pracovníci infocenter turistům pomáhají

s plánováním jejich dovolené a poradí jim, na která zajímavá místa či akce se jít podívat (Krkonose.eu, 2020).

V TO Šumavsko se nachází celkem 9 turistických informačních center. Zařízení se je vždy v blízkosti nějaké zajímavosti nebo je přímo součástí kulturního zařízení. Kromě získání potřebných informací, si návštěvník může v každém infocentru prohlédnout menší expozici, která se vztahuje k místu, ve kterém se centrum nachází (Sumavsko.cz, 2020).

TO Krkonoše má tuto oblast podchycenou o něco lépe. Je zde totiž v provozu 30 turistických informačních center. Ve všech infocentrech se stejně jako na Šumavsku, nachází ochotný personál, který turistům poradí se vším, co se týká jejich dovolené. K dispozici jsou tu různé informační a propagační materiály, mapy, ale je možné si tu i zakoupit nějaký suvenýr (Krkonose.eu, 2020).

3.3 Investice do rozvoje infrastruktury

Na rozvoj potenciálu CR mají vliv především realizační předpoklady. Co se týče lokalizačních předpokladů, u těch k moc velkým změnám dojít nemůže. Tato část je zaměřena na vynaložené investice do rozvoje infrastruktury v TO Šumavsko a Krkonoše. Jak už bylo zmíněno výše, aby se zvyšoval potenciál cestovního ruchu, je nutné investovat zejména do realizačních předpokladů CR. K dosažení rozvoje infrastruktury se uskutečňují různé projekty, které jsou financovány z dotačních peněz. Tyto peníze čerpá ČR od roku 2004 skrze evropské dotace, kterými jsou nejčastěji Regionální operační programy (ROP) nebo Integrované regionální operační programy (IROP). Dále jsou zde uvedeny některé projekty, které jsou alespoň z části financovány v rámci těchto programů. Realizované projekty jsou zde rozděleny do tří skupin podle toho, jaké oblasti se týkají - cestovní ruch a volnočasové aktivity, regionální rozvoj a podpora podnikatelů. Realizované projekty jsou rozděleny do dvou období, kterými jsou 2007 – 2013 a 2014 – 2020 (DotaceEU.cz, 2020).

3.3.1 TO Šumavsko

V TO Šumavsko bylo od roku 2014 realizováno několik projektů. Tyto projekty byly ve většině případů zaměřeny na rekonstrukci historických nebo kulturních památek. V rámci

zbylých projektů se budovaly cyklostezky. Některé projekty jsou zde uvedeny a podrobněji popsány jako příklad (DotaceEU.cz, 2020).

V roce 2015 byl na žádost Národního památkového ústavu zahájen projekt Horní zámek Vimperk, který byl zaměřen na stavebně-technický stav národní kulturní památky. V rámci projektu mělo dojít k vybudování prohlídkového okruhu, vytvoření návštěvnického zázemí a k realizaci programu doplňkových aktivit. Celková částka, která byla do projektu investována, činí 109 356 106 Kč. Větší část byla v rámci IROP financována z dotací EU – 92 952 690 Kč a zbylých 16 403 416 z veřejných zdrojů ČR. Předpokládané datum ukončení projektu je 30. 4. 2021 (DotaceEU.cz, 2020).

V roce 2018 bylo nejvíce investic určeno na rekonstrukce a budování cyklostezek. Byly vybudovány cyklostezky za celkem 10 217 208 Kč.

Tabulka 7 Výše investic do rozvoje infrastruktury v TO Šumavsko

Rok zahájení	Původ financí		
	Dotace EU	Veřejné zdroje ČR	Národní soukromá částka
2008	56 183 100	10 172 625	33 889 161
2009	16 646 277	2 937 578	15 387 316
2011	24 937 144	4 400 670	9 384 373
2010	3 764 770	664 371	3 480 039
2013	28 672 003	5 059 764	-
2014	46692579	7 427 051	6 737 944
2015	24 950 313	2 935 331	1 467 666
2017	2 757 628	-	145 138
2018	9 706 348	510 860	-
Celkem	214 310 162	34 108 250	70 491 637

Zdroj: vlastní zpracování podle DotaceEU.cz, 2020

Od roku 2007 bylo v rámci cestovního ruchu v TO Šumavsko investováno celkem 318 910 049 Kč.

3.3.2 TO Krkonoše

Jedním z projektů, na kterém se v TO Krkonoše pracovalo, byla modernizace Krkonošského muzea, konkrétně expozice Památník zapadlých vlastenců v Pasekách nad Jizerou. Modernizace byla zahájena v listopadu 2016 a byla dokončena o dva roky později v prosinci 2018. Celý projekt stál 12 147 296 Kč, z toho 10 325 202 Kč bylo hrazeno z dotací EU a zbylých 1 822 094 z veřejných zdrojů ČR. Projekt byl opět financován v rámci IROP.

Tabulka 8 Výše investic do rozvoje infrastruktury v TO Krkonoše

Rok zahájení	Původ financí		
	Dotace EU	Veřejné zdroje ČR	Národní soukromá částka
2008	125 127 084	22 081 249	43 668 554
2010	190 341 182	9 052 175	31 487 418
2011	37 513 345	6 619 998	34 934 390
2015	48 514 009	5 682 489	3 101 395
2016	74 587 285	13 162 462	-
2018	51 422 302	9 074 534	-
Celkem	527 505 207	65 672 907	113 191 757

Zdroj: vlastní zpracování podle DotaceEU.cz, 2020

V TO Krkonoše bylo od roku 2007 investováno celkem 706 369 871 Kč do projektů spojených s cestovním ruchem. Většina projektů byla financována z dotací EU a zároveň z veřejných zdrojů ČR.

V programovém období 2007 – 2013 byly peníze investovány hlavně do zkvalitnění cestovního ruchu. Projekty byly zaměřeny na marketing cestovního ruchu a propagaci jednotlivých zajímavých oblastí, např. Harrachov, Špindlerův Mlýn. Nejvíce peněz bylo investováno do projektů zahájených v roce 2008, které se týkaly hlavně budování a zlepšování ski areálů. Také byl zahájen projekt za téměř 100 milionů Kč, který se věnoval vylepšení Kongresového a rekreačního centra Golf Club U Hrádečku (DotaceEU.cz, 2020).

Na Šumavě i v Krkonoších proběhlo téměř stejné množství projektů, ale v Krkonoších byly investovány mnohem větší částky. V obou TO byly větší projekty realizovány v prvním

období, tedy v letech 2007 – 2013. Obě destinace investovaly hlavně do marketingu cestovního ruchu a do ubytovacích zařízení.

4 Komparativní analýza vývoje návštěvnosti

Tato kapitola se zaměřuje na hodnocení návštěvnosti vybraných oblastí. Je zde zaznamenán vývoj návštěvnosti obou TO za několik posledních let a také vývoj délky pobytu turistů.

4.2 Vývoj návštěvnosti ve vybraných TO

Vývoj návštěvnosti TO je zde zpracován na základě počtu hostů a jejich přenocování v HUZ. Tato data byla získána na internetových stránkách ČSÚ.

Tabulka 9 Vývoj návštěvnosti ve vybraných TO

Rok	TO Šumavsko		TO Krkonoše	
	Hosté celkem	Průměrný počet přenocování	Hosté celkem	Průměrný počet přenocování
2012	125 665	3,0	720 599	3,9
2013	115 427	3,0	718 594	4,4
2014	106 625	3,1	691 431	4,4
2015	127 245	3,3	850 100	4,2
2016	133 214	3,2	825 371	3,8
2017	143 751	3,1	922 384	4,0
2018	137 621	3,2	990 328	4,0
2019	150 654	3,1	1 055 050	4,0
Celkem	1 040 202	-	6 773 857	-

Zdroj: ČSÚ, 2019

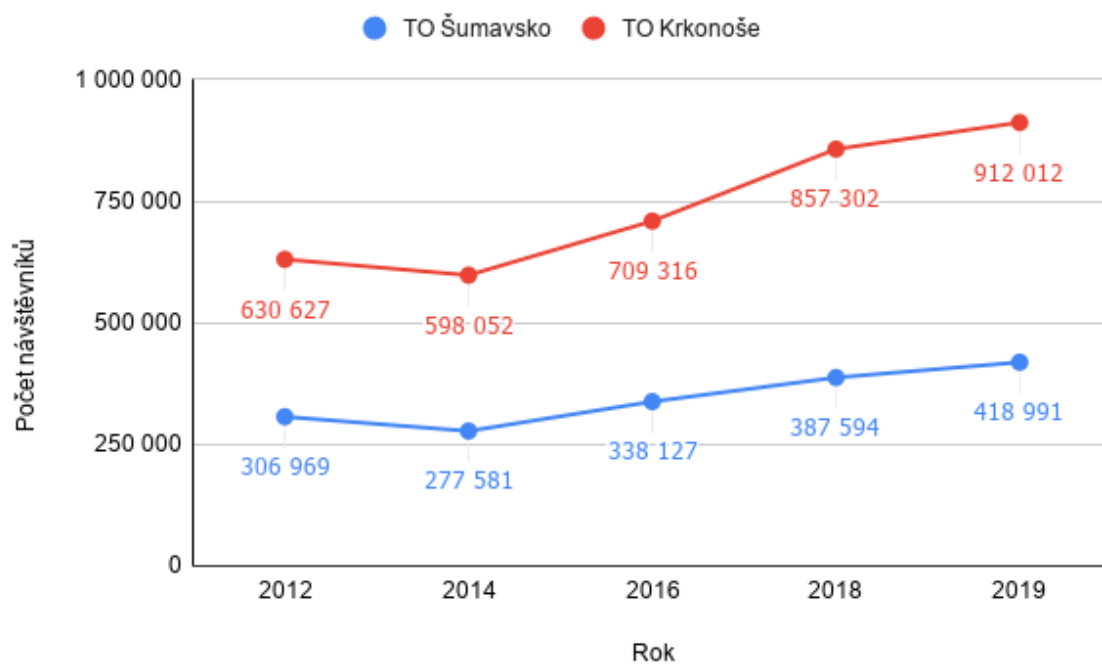
Z uvedené tabulky je zřejmé, že do TO Krkonoše přijede každoročně mnohem více turistů než do TO Šumavsko. V obou oblastech se v letech 2012 – 2014 počet hostů nepatrně snižoval a následně se až do roku 2019 začal zvyšovat. Zatímco v Krkonoších nebyl počet návštěvníků menší než 690 000, na Šumavě v žádném roce nepřekročil hodnotu 200 000.

Od roku 2012 navštívilo více než šestkrát více turistů TO Krkonoše než TO Šumavsko. Průměrný meziroční nárůst návštěvnosti TO Šumavsko činí 2,3 %, pro TO Krkonoše je tato hodnota celkem 4,9 %. Turisté na Šumavsku se průměrně zdrží 3,1 noci. V Krkonoších zůstávají návštěvníci déle než na Šumavsku, v průměru přenocují celkem 4 krát. Meziroční nárůst počtu přenocování tak na Šumavsku vychází na 0,4 % a v TO Krkonoše na 0,3 %.

Počet turistů se také odvíjí podle počtu a kapacit HÚZ ve vybraných oblastech. V předchozí kapitole je vidět, že v TO Krkonoše se nachází mnohem více HÚZ.

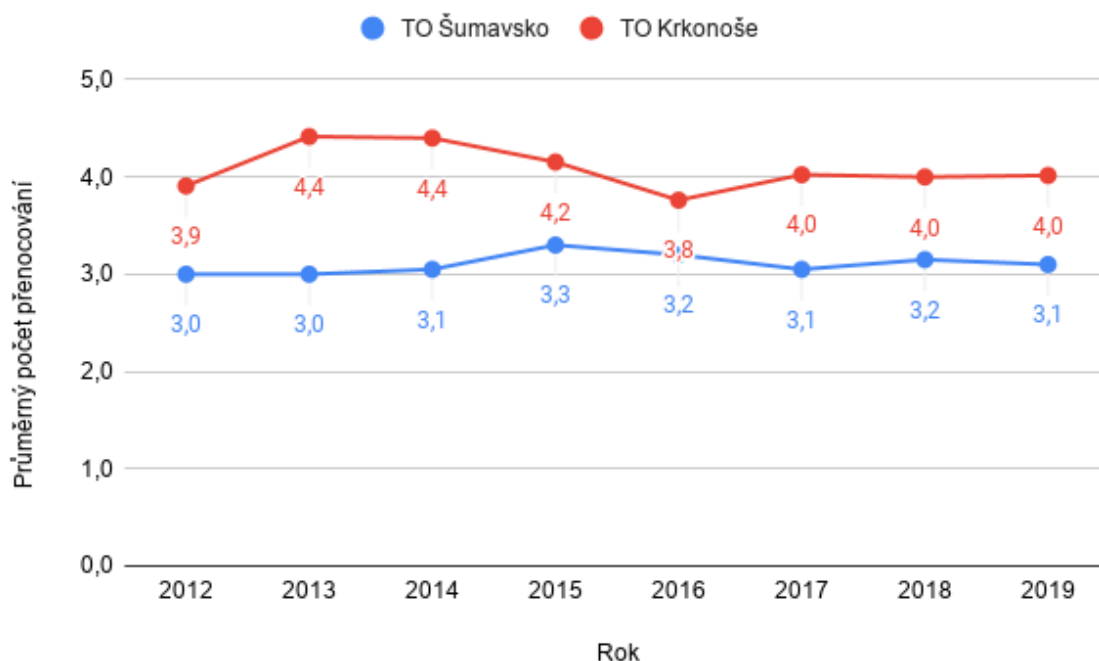
Na obrázku 4 je pro větší přehlednost graficky znázorněn vývoj návštěvnosti ve vybraných destinacích a na obrázku 5 je graficky znázorněn vývoj počtu přenocování.

Obrázek 4 Počet návštěvníků ve vybraných oblastech

Zdroj: vlastní zpracování podle ČSÚ, 2020

Obrázek 5 Vývoj počtu přenocování ve vybraných oblastech

Zdroj: vlastní zpracování podle ČSÚ, 2020

Pro hodnocení návštěvnosti jsou použita pouze data do roku 2019, protože rok 2020 byl v oblasti cestovního ruchu velmi specifický. V Krkonoších se pro zjištění návštěvnosti používají automatické sčítače. Podle dat, které tyto sčítače poskytují, bylo zjištěno, že některá neznámější a nejnavštěvovanější místa v roce 2020 trhala rekordy v počtu návštěvníků. Mezi nejnavštěvovanější místa patřila Sněžka, pramen Labe či Labská bouda.

V TO Šumavsko zaznamenali rekordní počet ve splouvání Vltavy. Na vodu se tam vypravilo celkem 2918 lidí, což bylo nejvíce za poslední čtyři sezóny. Co se týče například návštěvnosti informačních center, ta byla podobná jako rok předtím.

Závěr

Hlavním cílem práce bylo zhodnotit potenciál vybraných faktorů rozvoje cestovního ruchu a využití potenciálu cestovního ruchu ve vybraných turistických oblastech – Šumavsko a Krkonoše. K tomu aby mohly být turistické oblasti z hlediska potenciálu pro rozvoj cestovního ruchu porovnány, bylo nutné vybrat vhodné faktory, na základě kterých bylo hodnocení provedeno a zjistit všechna potřebná data a informace.

Teoretická část práce se věnovala definici pojmu potenciál cestovního ruchu a jeho diferenciací v rámci lokalizačních, selektivních a realizačních předpokladů. Všechny skupiny předpokladů jsou dále definovány a řešerše přístupů k hodnocení potenciálu pro rozvoj cestovního ruchu byla provedena na základě prací několika vybraných autorů. Výstupem této části byl návrh vlastní metodiky hodnocení potenciálu cestovního ruchu ve vybraných turistických oblastech. Turistické oblasti zde byly pro potřeby dalšího průzkumu pečlivě teritoriálně vymezeny.

V rámci lokalizačních předpokladů byly hodnoceny následující faktory – reliéf, zvláště chráněná území, přírodní a umělé vodní plochy, vodní toky, památky UNESCO, městské památkové rezervace a zóny, kulturně osvětová zařízení, významné kulturní akce a významné sportovní a turistické akce. Podle zjištěných informací je možné říct, že TO Krkonoše má rozmanitější a pro turisty atraktivnější reliéf než TO Šumavsko. Obě turistické oblasti mají na svém území Národní park i CHKO, v TO Šumavsko to jsou ale menší území než v TO Krkonoše.

Zejména v létě může být TO Šumavsko pro turisty relativně atraktivnější, protože nabízí více možností koupání. V TO Šumavsko mají návštěvníci k dispozici celkem 38 vodních ploch, ať už přírodních či uměle vytvořených, které jsou vhodné pro koupání. TO Krkonoše nabízí 26 ploch ke koupání. Milovníci umění a kultury zase budou mít větší výběr v TO Krkonoše. V této kategorii byly zjišťovány počty divadel, muzeí, galerií, skanzenů a hvězdáren. V TO Krkonoše se nachází celkem 24 zařízení tohoto typu, kdežto na Šumavsku je těchto zařízení o 8 méně, tedy 16.

Co se týká společenských akcí, v turistické oblasti Šumavsko se konají pouze akce regionálního charakteru, které jsou zaměřené na místní tradice, kulturu a regionální

produkty. V Krkonoších se kromě menších regionálních akcí konají i akce mezinárodního charakteru, jakou jsou například mezinárodní soutěže v zimních sportech. Na takové akce přijede mnohem více turistů nejen z České republiky, ale i ze zahraničí.

V rámci realizačních předpokladů byly hodnoceny následující faktory – ubytovací zařízení, turistická informační centra, sportovně rekreační zařízení a aktivity, regionální produkty a kultura a nakonec investice do infrastruktury.

V rámci ubytovacích služeb byly hodnoceny počty HUZ a jejich kapacita. V Krkonoších se nachází více než pětkrát více HUZ, přesně 925. S tímto faktem souvisí i větší počet lůžek, kterých je v Krkonoších k dispozici 36 790, kdežto na Šumavsku je k dispozici pouze 6 157 lůžek. Tento rozdíl je téměř šestinásobný. Byly zjištěny také počty lůžek v letech 2012 – 2019, na základě kterých byla vypočtena meziroční míra poklesu. Průměrný meziroční pokles počtu lůžek v Krkonoších dosahuje 3,6 % zatímco Šumavsko registruje až 18% pokles počtu lůžek v letech 2012 – 2019.

Obě turistické oblasti jsou spojeny jak s pěší turistikou, tak s cykloturistikou. V obou případech je pro tyto druhy turistik lépe vybavena TO Krkonoše. V práci byly pro porovnání uvedeny mapy obou hodnocených oblastí s vyznačenými turistickými a cyklistickými trasami, ze kterých je patrné, že v TO Krkonoše disponuje hustší sítí těchto tras. Při dobrém počasí a dostatku vody, se dá v obou oblastech věnovat i vodáctví. V TO Krkonoše i v TO Šumavsko je možné zapůjčit si vybavení, vybrat si z nabízených tras a splout řeku. V TO Šumavsko mají přitom větší výběr tras ke splouvání a i větší množství půjčoven.

V zimě turisté jezdí do turistických oblastí hlavně za zimními sporty. Co se týče vybavenosti pro sjezdové lyžování, v této oblasti má o dost navrch TO Krkonoše. Byly zjištěny počty vleků, které mají turisté k dispozici, v TO Krkonoše se jich nachází více než sedmkrát více než v TO Šumavsko. Kromě sjezdového lyžování mohou turisté využívat i udržovaných tras pro běžkaře. V práci byla opět porovnána hustota sítě běžeckých tras, která je hustší v TO Krkonoše.

Dalším hodnoceným faktorem byly regionální produkty a kultura. V této oblasti má značnou kvantitativní převahu TO Šumavsko, ve které mohou turisté vyzkoušet celkem 92

regionálních produktů nebo zážitků, to je o více než polovinu více než je tomu v TO Krkonoše.

Co se týče turistických informačních center, v jejich počtu má zase výhodu TO Krkonoše. V TO Šumavsko se těchto center nachází 9, kdežto v TO Krkonoše jich je v provozu 30.

Do rozvoje cestovního ruchu v obou vybraných oblastech byly od roku 2007 investovány poměrně vysoké částky. Obě turistické oblasti investovaly hlavně do marketingové propagace a do zlepšení nabídky pro návštěvníky. V TO Šumavsko byly peníze investovány hlavně do rekonstrukcí různých zařízení/památek a vybudování cyklostezek. Naproti tomu v Krkonoších plynulo nejvíce peněz do marketingové propagace atraktivních částí TO, do rozvoje HUZ a do vylepšení některých ski areálů. Na Šumavsku se jednalo spíše o větší množství menších projektů, kdežto v Krkonoších bylo sice realizováno méně projektů, ale investované částky byly poměrně dost vysoké. Od roku 2007 byly v TO Šumavsko realizovány projekty za celkovou částku 318 910 049 Kč a v Krkonoších tato částka dosáhla výše 706 369 871, což je více jak dvojnásobek.

Využití potenciálu pro rozvoj cestovního ruchu bylo v práci zjišťováno především prostřednictvím údajů o návštěvnosti obou turistických destinací. Už kapacity hodnocených HUZ napovídaly, že návštěvnost v TO Šumavsko bude menší. Tuto skutečnost potvrdila zjištěná data, která ukázala, že v letech 2012-2019 navštívilo TO Krkonoše více než šestkrát více turistů. Průměrný meziroční nárůst návštěvnosti TO Šumavsko činí 2,3 %, pro TO Krkonoše je tato hodnota celkem 4,9 %. Také délka pobytu se liší, na Šumavsku se turisté v průměru zdrží 3,1 noci a v TO Krkonoše průměrně 4 noci. Počet přenocování v TO Šumavsko roste meziročně v průměru o 0,4 % a v TO Krkonoše o 0,3 %.

Obě srovnávané turistické destinace se orientují na podobný druh cestovního ruchu, a tudíž jsou atraktivní pro podobný okruh návštěvníků. Podle zjištěných dat měla většinu hodnocených faktorů lépe vybavenou turistická oblast Krkonoše a to ve všech zkoumaných oblastech vyjma ploch vhodných pro koupání a provozování vodních sportů a také v oblasti regionálních produktů, jež jsou více rozšířeny a propagovány v TO Šumavsko. TO Krkonoše zaznamenala v posledních letech také relativně více investic z veřejných zdrojů (projektů financovaných převážně z evropských fondů) do infrastruktury i propagace. Obě destinace sice v posledních letech zaznamenávají pokles počtu hromadných ubytovacích zařízení,

avšak registrují nárůst návštěvnosti, což je zřejmě důsledkem nárůstu počtu individuálních ubytovacích kapacit. Jež nejsou v oficiální statistice sledovány. Návštěvnost roste ve větší míře v regionu TO Krkonoše. Lze tedy konstatovat, že v obou oblastech se vybavenost pro cestovní ruch zvyšuje, zvyšuje se i využití potenciálu skrze vyšší návštěvnost.

V předložené analýze návštěvnosti však chybí údaje za r. 2020, které v době zpracování této BP nebyly dostupné. Rok 2020 byl poznamenán opatřeními vlády kvůli pandemii COVID-19, které velmi výrazně dopadla právě na sektor služeb a cestovního ruchu. Lze předpokládat, že stále přetrvávající situace výrazně poznamená vnitřní cestovní ruch i do budoucna. Z obou oblastí mohou být více postiženy Krkonoše, kde se nebudou konat mezinárodní sportovní akce, významně omezena bude návštěvnost zahraničních turistů. Zdá se však, že deficity dokáží do značné míry nahradit domácí turisté. Správa KRNAP v rámci vlastního provedeného průzkumu hlásí v letních měsících rekordní návštěvnost svých turistických cílů. Rekordní návštěvnost za letní sezónu 2020 hlásí i NP Šumava.

Závěrem je třeba poznamenat, že problematika rozvoje cestovního ruchu nemusí vždy souviset pouze s jeho nedostatečností, ale často také s jeho nerovnoměrností či overturismem (nadměrným turismem) v některých oblastech. Ačkoli toto nebylo předmětem bakalářské práce, je třeba problematiku rozvoje cestovního ruchu vnímat také v kontextu environmentálního zatížení destinací (zvláště v případě, že se jedná o chráněná území), ale také v kontextu „well being“ místního obyvatelstva, pro které již nemusí být nadměrný cestovní ruch snesitelný. Proto je nutné, aby v rámci plánování rozvoje cestovního ruchu a vyváženého rozvoje území managementy destinací braly v úvahu i environmentální dopady a dopady na místní obyvatele.

Seznam použité literatury

BIČÍK, I. a kol. 2001. Druhé bydlení v Česku. 1. vyd. Praha: Univerzita Karlova, Přírodovědecká fakulta, katedra sociální geografie a regionálního rozvoje. ISBN 80-238-7002-5.

BileStopy.cz. 2019. Krkonoše [online]. *Bílé stopy* [cit. 2021-04-15]. Dostupné z: <https://www.bilestopy.cz/krkonose>.

BileStopy.cz. 2019. Šumava [online]. *Bílé Stopy* [cit. 2020-12-05]. Dostupné z: <https://www.bilestopy.cz/sumava>.

BÍNA, J. 2001. Hodnocení potenciálu cestovního ruchu v obcích České republiky. Brno: Ústav územního rozvoje.

BÍNA, Jan. 2002. Hodnocení potenciálu cestovního ruchu v obcích České republiky. *Urbanismus a územní rozvoj*. 5 (1), s. 2–11.

BÍNA, Jan. 2010. Aktualizace potenciálu cestovního ruchu v České republice [online]. Brno: Ústav územního rozvoje, 2010. [cit.2020-10-04]. Dostupné z: <https://www.uur.cz/default.asp?ID=3690>.

CeskeVylety.cz. 2020. Kalendář akcí [online]. *České výlety* [cit. 2020-12-05]. Dostupné z: <https://www.ceskevylety.cz/slavnosti.php?od=20.1.2020&do=22.11.2020&nazev=&m=&r=&o=13&ts=0&submit=Vyber&odeslano=true>.

CestujemeSumavou.cz. 2020. Muzea a galerie na Šumavě [online]. *Cestujeme Šumavou* [cit. 2021-01-22]. Dostupné z: <http://www.cestujemesumavou.cz/muzea-a-galerie-na-sumave>.

CestujemeSumavou.cz. 2020. Koupání na Šumavě [online]. *Cestujeme Šumavou* [cit. 2021-01-22]. Dostupné z: <http://www.cestujemesumavou.cz/koupani-na-sumave>.

CestujemeSumavou.cz. 2020. Naučné stezky na Šumavě [online]. *Cestujeme Šumavou* [cit. 2020-12-05]. Dostupné z: <http://www.cestujemesumavou.cz/stezky-na-sumave>.

CestujemeSumavou.cz. 2020. Sport a výlety na Šumavě [online]. *Cestujeme Šumavou* Národní park Šumava [cit. 2021-01-22]. Dostupné z: <http://www.cestujemesumavou.cz/aktivni-sumava>.

CestujemeSumavou.cz. 2020. Vodáctví na Šumavě [online]. *Cestujeme Šumavou* [cit. 2020-12-05]. Dostupné z: <http://www.cestujemesumavou.cz/vodactvi-na-sumave-447>.

CKrumlov.cz. 2000. Národní park a chráněná krajinná oblast Šumava [online]. *Český Krumlov* Český Krumlov [cit. 2020-12-05]. Dostupné z: http://www.ckrumlov.cz/cz1250/region/soucas/i_napasu.htm.

ČSÚ, 2020. Návštěvnost [online]. *Český statistický úřad* [cit. 2021-04-15]. Dostupné z: https://vdb.czso.cz/vdbvo2/faces/index.jsf?page=statistiky&katalog=30838&filtr=G~F_M~F_Z~F_R~F_P~_S~_U~301-_null#katalog=31743./.

ČSÚ. 2019. Hromadná ubytovací zařízení České republiky [online]. *Český statistický úřad* [cit. 2020-12-05]. Dostupné z: <https://vdb.czso.cz/huz/index.jsp>.

ČSÚ. 2021. Počet a věkové složení obyvatel k 31. 12. - vybrané území [online]. *Český statistický úřad* [cit. 2021-5-1]. Dostupné z: https://vdb.czso.cz/vdbvo2/faces/cs/index.jsf?page=vystup-objekt-parametry&z=T&f=TABULKA&sp=A&katalog=30845&pvo=DEM02&str=v71&u=v75__VUZEMI__43__554979

Denik.cz. 2020. Ledovcová jezera i vodopády. Krkonoše nabízejí nepřeborné množství krás [online]. *Deník.cz*. VLTAVA LABE MEDIA [cit. 2021-01-22]. Dostupné z: <https://www.denik.cz/cestovani/seskok-vodopady-hory-cestovani-koronavirus-20200708.html>.

Domazlice.cz. 2020. Městská památková rezervace Domažlice [online]. *Domažlice: Oficiální stránky města* Domažlice [cit. 2020-12-05]. Dostupné z:

<https://www.domazlice.eu/mestsky-urad/pamatkova-pece/mestska-pam-rezervace/mestska-pamatkova-rezervace-domazlice-3328cs.html>.

Dotaceeu.cz, 2020. Mapa projektů [online]. *DotaceEU.cz: Zastřešující portál Evropských strukturálních a investičních fondů v ČR* [cit. 2021-04-15]. Dostupné z: <https://www.dotaceeu.cz/cs/statistiky-a-analyzy/mapa-projektu>.

FIALOVÁ, D. a VÁGNER, J. a kol. 2004. Regionální diferenciace druhého bydlení v Česku. 1. vyd. Praha: Univerzita Karlova, Přírodovědecká fakulta, katedra sociální geografie a regionálního rozvoje. ISBN 80-86561-15-1.

HKRegion.cz. 2021. Kultura a zábava [online]. *Královéhradecký kraj: Ubytování, výlety, zážitky* [cit. 2021-01-22]. Dostupné z: https://www.hkregion.cz/dr-cs/s-divadla-filharmonie/r-krkonose/#page=1;dr_view_style=full;skat=35;r=4.

Chodsko.eu. 2020. Horšovský Týn - městská památková rezervace [online]. *Chodsko.net* [cit. 2020-12-05]. Dostupné z: <http://www.chodsko.net/co-videt/bod-zajmu/351>.

InfoCesko.cz. 2020. Prachatice - městská památková rezervace [online]. *InfoČesko* [cit. 2020-12-05]. Dostupné z: <https://www.infocesko.cz/content/sumava-historicke-zajimavosti-pamatkove-rezervace-prachatice-mestska-pamatkova-rezervace.aspx>.

ISumava.cz, 2020. Divadla na Šumavě [online]. *Šumava: Pohodová zábava* [cit. 2021-01-22]. Dostupné z: <http://www.isumava.cz/katalog.php?akce=vypis&kat=197>.

ISumava.cz. 2020. Lidová architektura, skanzeny na Šumavě [online]. *Šumava: Pohodová zábava* [cit. 2020-12-05]. Dostupné z: <http://www.isumava.cz/katalog.php?akce=vypis&kat=175>.

JanskeLazne.com. 2020. Janské Lázně [online]. *Janské Lázně* [cit. 2020-12-05]. Dostupné z: <https://www.janskelazne.com/>.

KOPŠO, E. a kol. 1992. Geografia cestovného ruchu. 1. vyd. Bratislava: Slovenské pedagogické nakladateľstvo. ISBN 80-08-00346-4.

Krkonoše.eu. 2020. Hornický skanzen Žacléř [online]. *Krkonoše* [cit. 2020-12-05]. Dostupné z: <https://www.krkonoše.eu/dul-jan-sverma>.

Krkonoše.eu. 2020. Krkonoše 2020: Kalendář kulturních, společenských a sportovních akcí [online]. *Krkonoše* [cit. 2020-12-05]. Dostupné z: <https://www.krkonoše.eu/sites/default/files/files/2020-07/krkonoše-rocni-kalendar-akci-2020.pdf>.

Krkonoše.eu. 2020. Krkonošský národní park [online]. *Krkonoše* [cit. 2021-01-22]. Dostupné z: <https://www.krkonoše.eu/krkonossky-narodni-park>.

Krkonoše.eu. 2020. Koupání v Krkonoších [online]. *Krkonoše* [cit. 2021-04-15]. Dostupné z: <https://www.krkonoše.eu/koupani-v-krkonosich>.

Krkonoše-Ubytovami.eu. 2020. VODNÍ SPORTY V KRKONOŠÍCH [online]. *Ubytování* [cit. 2020-12-05]. Dostupné z: <http://www.krkonoše-ubytovani.eu/cs/vodni-sporty.html>.

KRNAP, 2010. Geomorfologie [online]. *Správa KRNAP* [cit. 2021-01-22]. Dostupné z: <https://www.krnep.cz/geomorfologie/>.

KRNAP, 2010. Vodopis [online]. *Správa KRNAP* [cit. 2021-01-22]. Dostupné z: <https://www.krnep.cz/vodopis/>.

KRNAP. 2020. *Cyklotrasy KRNAP* [online]. Správa Krkonošského národního parku [cit. 2020-12-05]. Dostupné z: <https://www.krnep.cz/cyklotrasy-krnap/>.

KRNAP. 2021. TZ: Ohlédnutí za letní turistickou sezónou [online]. *Správa Krkonošského národního parku* [cit. 2021-5-1]. Dostupné z: <https://www.krnep.cz/aktuality/tz-ohljednuti-za-letni-turistickou-sezonou/>.

Kudyznudy.cz. 2020. Hvězdárna Úpice [online]. *Kudyznudy.cz* [cit. 2020-12-05]. Dostupné z: <https://www.kudyznudy.cz/aktivity/hvezdarna-upice>.

KudyZNudy.cz. 2021. Labská přehrada ve Špindlerově Mlýně [online]. *Kudyznudy.cz: CzechTourism* [cit. 2021-01-22]. Dostupné z: <https://www.kudyznudy.cz/aktivity/labska-prehrada>.

Mapy.cz [online], 2021. [cit. 2021-04-15]. Dostupné z: www.mapy.cz.

MARIOT, P. 1971. Funkčné hodnotenie predpokladov cestovného ruchu ako podklad pre vytvorenie priestorového modelu cestovného ruchu. Praha: Geografický časopis, ročník XXIII, č. 3.

MARIOT, Peter a MÜLLEROVÁ Veronika. 1992. *Zeměpis cestovního ruchu: učeb. podle dosavadních učeb. osnov pro stř. hotelové školy a pomaturitní stud.: Obor Cestovní ruch*. Praha: Státní pedagogické nakladatelství. ISBN 80-04-25965-0. Dostupné také z: <https://ndk.cz/uuid/uuid:23ed5ea0-0c85-11e4-90aa-005056825209>.

MARIOT, Peter. 1983. Geografia cestovného ruchu. Veda, Bratislava.

NPSumava.cz, 2020. Biotopy [online]. *NP CHKO Šumava*. Národní park Šumava [cit. 2021-01-22]. Dostupné z: <https://www.npsumava.cz/priroda/biotopy/>.

NPSumava.cz. 2020. Územní ochrana [online]. *Národní park Šumava* Národní park Šumava [cit. 2020-12-05]. Dostupné z: <https://www.npsumava.cz/priroda/veda-a-vyzkum/uzemni-ochrana/>.

NPSumava.cz. 2020. Přírodní poměry [online]. *Národní park Šumava* Národní park Šumava [cit. 2020-12-05]. Dostupné z: <https://www.npsumava.cz/priroda/prirodni-pomery/>.

NPSumava.cz 2021. Rok 2020 – tak trochu jiná sezóna [online]. *Národní park Šumava* [cit. 2021-5-1]. Dostupné z: <https://www.npsumava.cz/rok-2020-tak-trochu-jina-sezona/>.

NPU. 2020. Památkové zóny [online]. *Národní památkový ústav* [cit. 2021-01-22]. Dostupné z: <https://www.npu.cz/cs/uop-josefov/pamatky-v-nasem-kraji/pamatkove-zony>.

NPU. 2020. Památky a památková péče [online]. *Národní památkový ústav* [cit. 2020-12-05]. Dostupné z: <https://www.npu.cz/pamatky-a-pamatkova-pece>.

Plzensky-Kraj.cz. 2020. Památkově chráněné území [online]. *Plzeňský kraj: Nejlepší místo pro život* Plzeň [cit. 2020-12-05]. Dostupné z: http://www.plzensky-kraj.cz/pamatkove-chronene-uzemi?ID_Detail=10713.

Regionalni-znacky.cz. 2020. KRKONOŠE originální produkt [online]. *Asociace regionálních značek* [cit. 2020-12-05]. Dostupné z: <http://www.regionalni-znacky.cz/krkonose/cs/certifikovane-produkty/>.

Regionalni-Znacky.cz. 2020. ŠUMAVA originální produkt [online]. *Asociace regionálních značek* [cit. 2020-12-05]. Dostupné z: <http://www.regionalni-znacky.cz/sumava/>.

Region-Krkonoze.cz. 2019. Koupání Krkonoše [online]. *Region Krkonoše - ubytování, výlety, zážitky* [cit. 2021-04-15]. Dostupné z: <https://www.region-krkonose.cz/aktivni-vyziti/koupani/>.

Region-Krkonoze.cz. 2019. Lyžařský areál Harrachov, Krkonoše [online]. *Region Krkonoše* [cit. [cit. 2020-12-05]. Dostupné z: <https://www.region-krkonose.cz/lyzovani/skiareal-harrachov/>.

Region-Krkonoze.cz. 2019. Ski areál Rokytnice nad Jizerou - Horní Domky [online]. *Region Krkonoše* [cit. 2020-12-05]. Dostupné z: <https://www.region-krkonose.cz/lyzovani/skiareal-rokytnice-nad-jizerou/>.

Region-Krkonoze.cz. 2019. Lyžařské areály Krkonoše - to nejlepší lyžování [online]. *Region Krkonoše* [cit. 2020-12-05]. Dostupné z: <https://www.region-krkonose.cz/aktivni-vyziti/lyzovani>.

Region-Krkonoze.cz. 2019. Muzea a galerie v Krkonoších [online]. *Region Krkonoše: Ubytování, výlety, zážitky* [cit. 2021-01-22]. Dostupné z: <https://www.region-krkonose.cz/turisticke-zajimavosti/muzea-galerie/>.

Region-Krkonoze.cz. 2019. Skiareál Špindlerův Mlýn [online]. *Region Krkonoše* [cit. 2020-12-05]. Dostupné z: <https://www.region-krkonose.cz/lyzovani/skiareal-spindleruv-mlyn/>.

Region-Krkonoše.cz. 2020. Cyklotrasy Krkonoše - na kole po Krkonoších [online]. Region Krkonoše [cit. 2020-12-05]. Dostupné z: <https://www.region-krkonose.cz/aktivni-vyziti/cyklotrasy/>.

Region-Krkonoše.cz. 2020. Turistika Krkonoše - turistické trasy, naučné stezky [online]. *Region Krkonoše* [cit. 2020-12-05]. Dostupné z: <https://www.region-krkonose.cz/aktivni-vyziti/turisticke-trasy-naucne-stezky/>.

SumavaNet.cz. 2020. Lyžování, vleky a sjezdovky na Šumavě [online]. *ŠumavaNet.cz* [cit. 2020-12-05]. Dostupné z: <https://www.sumavanet.cz/vleky.asp>.

Turistika.cz. 2020. Šumava – pohoří [online]. *Turistika.cz* [cit. 2020-12-05]. Dostupné z: <https://www.turistika.cz/mista/sumava-pohori/detail>.

Turistika.cz. 2020. Šumava: Turistické mapy [online]. *Turistika.cz* [cit. 2020-12-05]. Dostupné z: <https://www.turistika.cz/mapy/sumava>.

VÁGNER, J a FIALOVÁ, D. a kol. 2004. Regionální diferenciacie druhého bydlení v Česku. 1. vyd. Praha: Univerzita Karlova, Přírodovědecká fakulta, katedra sociální geografie a regionálního rozvoje. ISBN 80-86561-15-1.

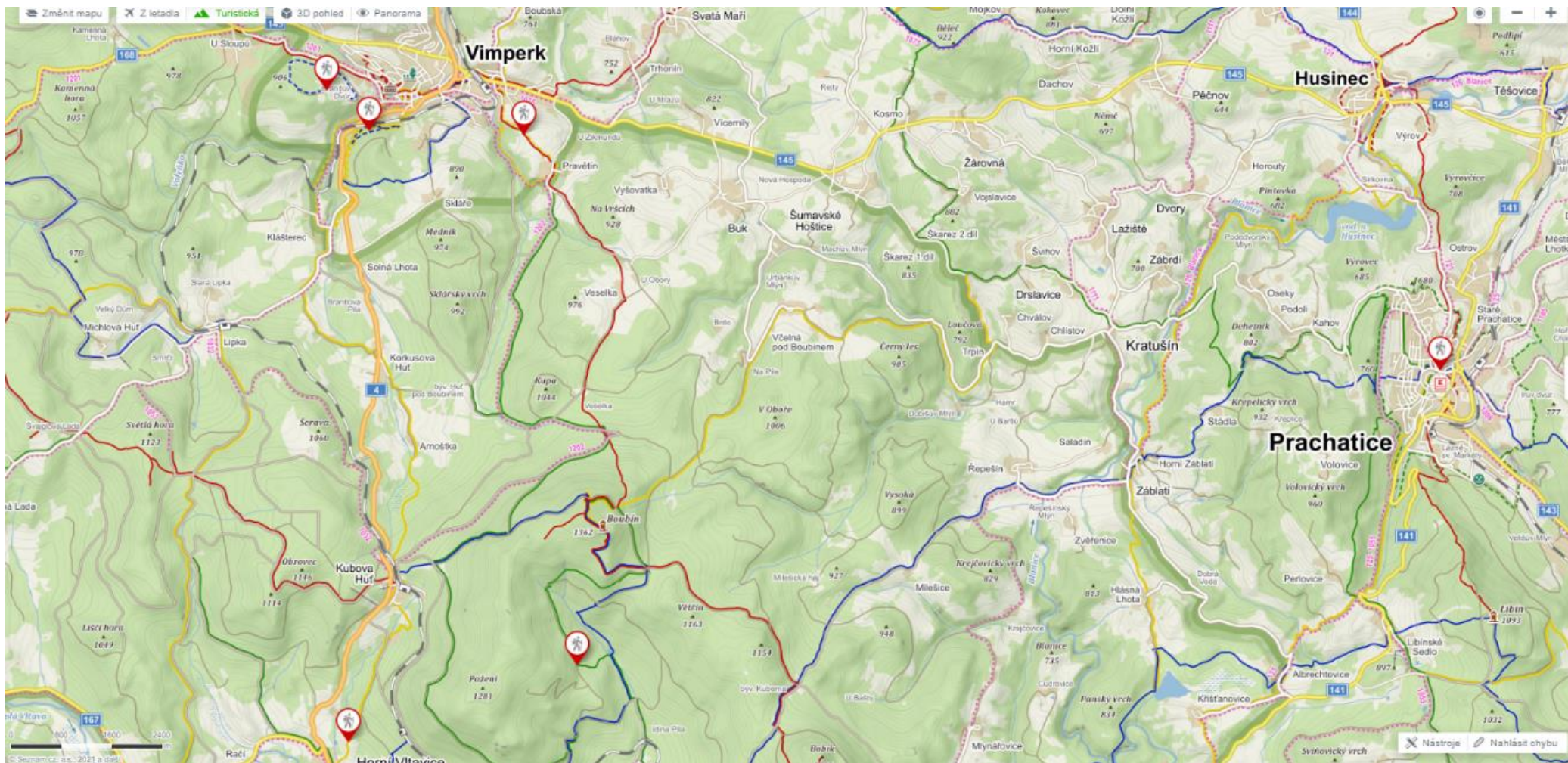
VisitKrkonoše.cz. 2008. Krkonoše [online]. *VisitBohemia.cz* [cit. 2021-01-22]. Dostupné z: <http://www.visitkrkonose.cz/cz/krkonose-mistopis-a-horopis/19/>.

VYSTOUPIL, J. a kol. 2006. Atlas cestovního ruchu České republiky. 1. vyd. Praha: Ministerstvo pro místní rozvoj. ISBN 80-239-7256-1.

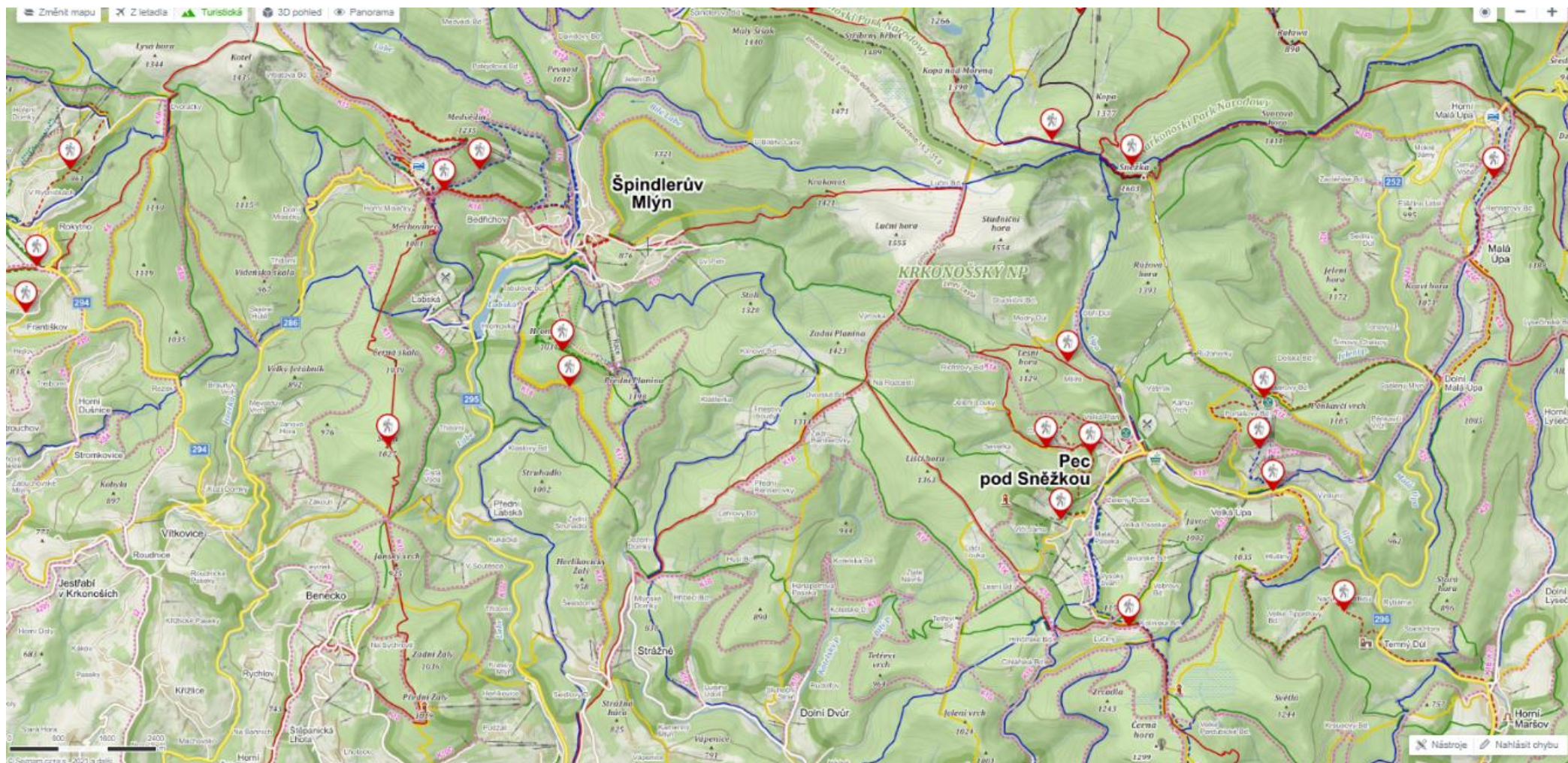
Seznam příloh

Příloha A	– Mapa turistických stezek na Šumavsku	61
Příloha B	– Mapa turistických stezek v Krkonoších	62
Příloha C	– Mapa cyklostezek na Šumavsku.....	63
Příloha D	– Mapa cyklostezek v Krkonoších.....	64
Příloha E	– Běžkařské trasy na Šumavsku	65
Příloha F	– Běžkařské trasy v Krkonoších.....	66

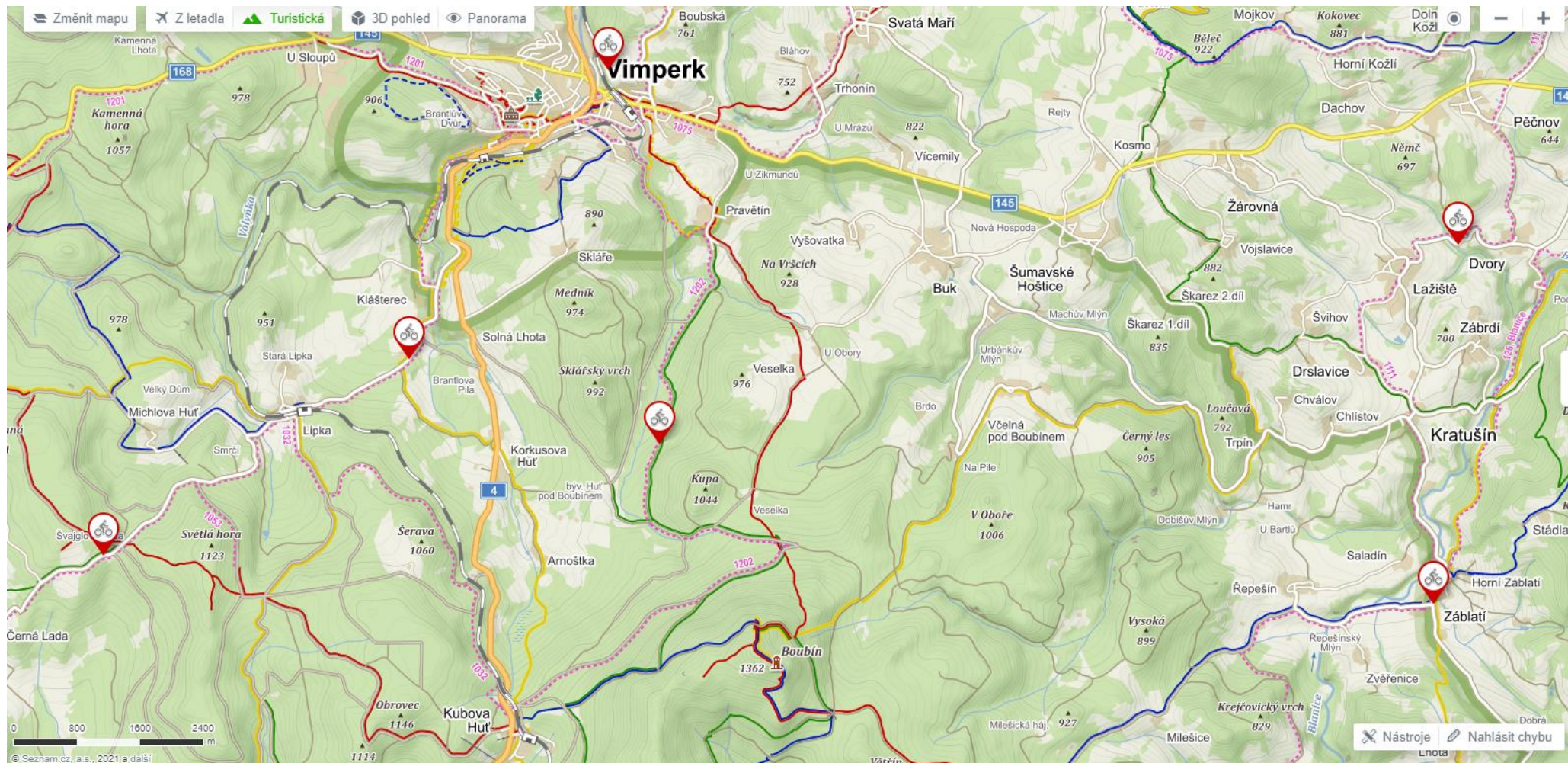
Příloha A – Mapa turistických stezek na Šumavsku

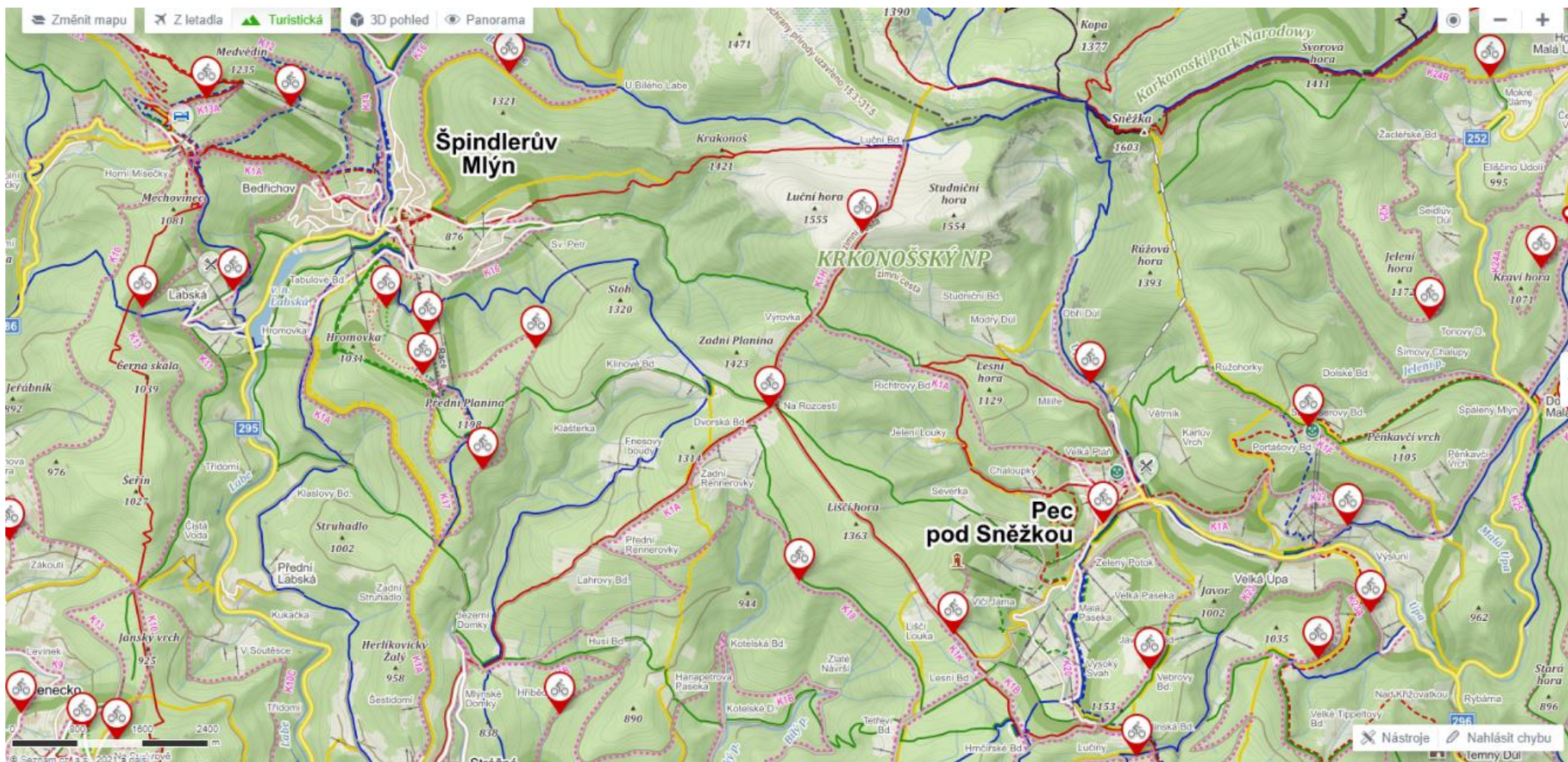
Příloha B – Mapa turistických stezek v Krkonoších

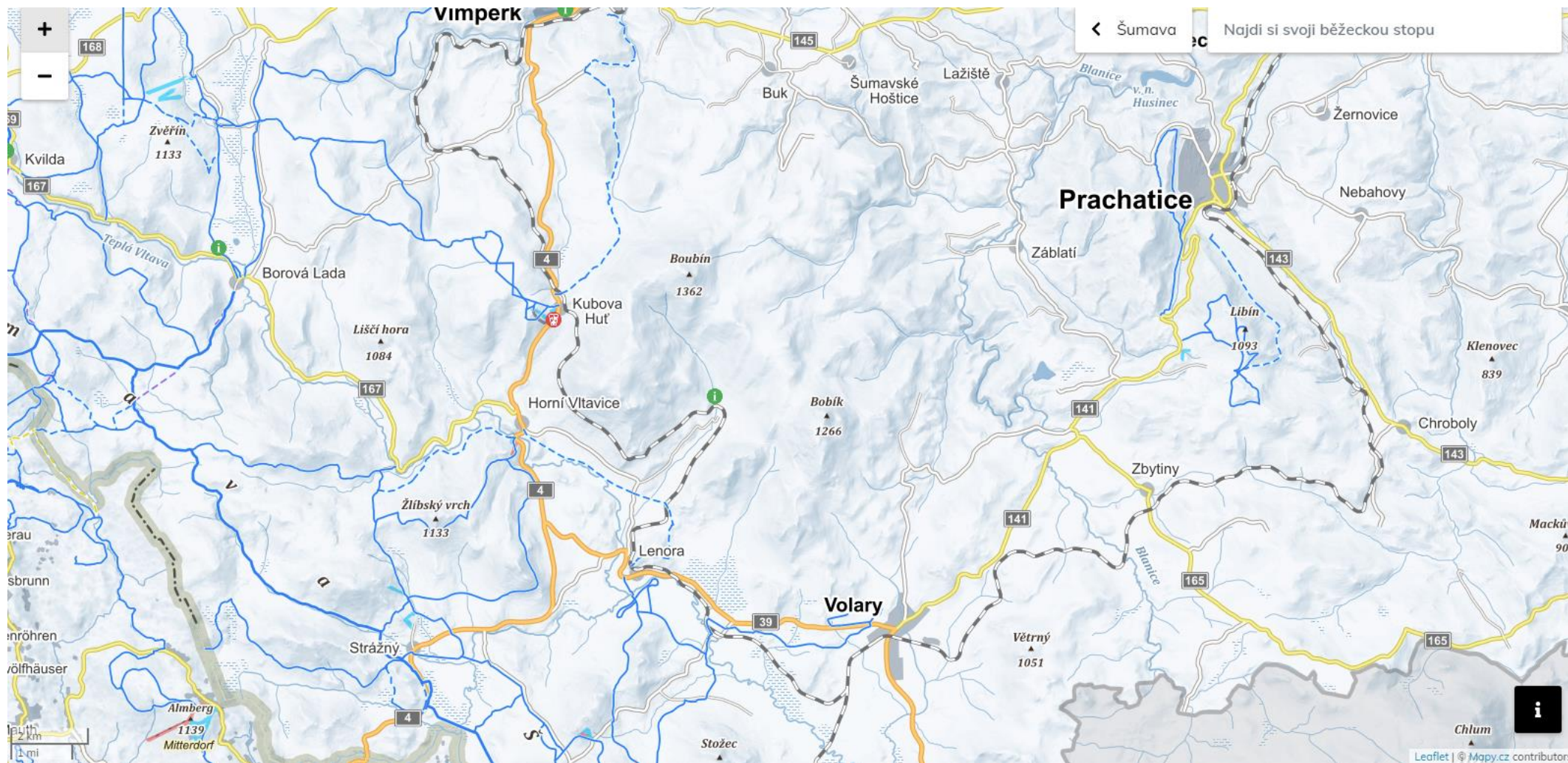
Příloha C – Mapa cyklostezek na Šumavsku

Příloha D – Mapa cyklostezek v Krkonoších

Příloha E – Běžkařské trasy na Šumavsku

Příloha F – Běžkařské trasy v Krkonoších

